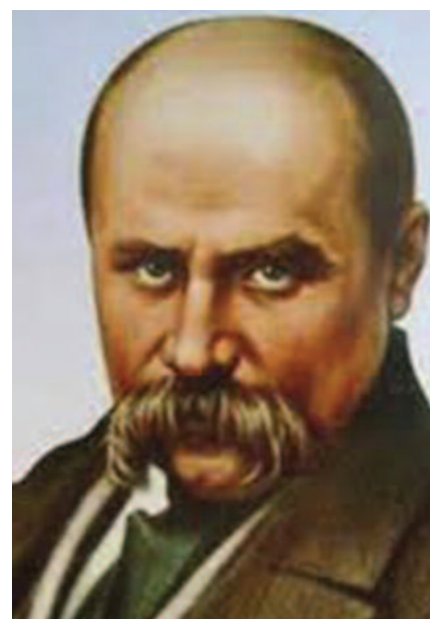
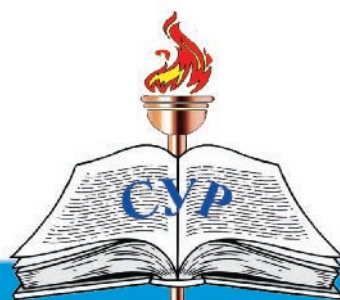

TRIBUNA JURNALIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 417-420 / octombrie-noiembrie 2020

Luptați și veți învinge!

M. Hrebenny

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

ALEGERI PARLAMENTARE 2020

VOTAȚI
UNIUNEA UCRAINENILOR
DIN ROMÂNIA

PENTRU
CAMERA DEPUTAȚILOR

Ivan
Liber

Anna
Sambor

Ilie
Sauciuc

Nicolae Miroslav
Petrețchi

Irina Liuba
Horvat

Bogdan
Moisei

ÎMPREUNĂ VOM REALIZA
ȘI MAI MULT!

100
de motive
să votezi
UNIUNEA
UCRAINENILOR
DIN ROMÂNIA

Din agenda deputatului UUR

SITUAȚIA MANUALELOR DIGITALE PENTRU MINORITĂȚILE NAȚIONALE

Pe durata exercitării mandatului de parlamentar, Nicolae Miroslov Petrețchi a acordat o atenție sporită creșterii calității educației, în toate unitățile de învățământ, mai ales în cele, unde elevii învață în limba ucraineană. Un pas important în modernizarea sistemului educațional îl reprezintă introducerea manualelor digitale, a căror necesitate este mult mai stringentă în actualul context epidemic.

Începând cu luna martie a acestui an, învățământul din țara noastră a trecut printr-o schimbare radicală, marea majoritate a cursurilor desfășurându-se în sistem online sau mixt. Pe lângă multiple probleme specifice, elevii care studiază în limba maternă se confruntă și cu lipsa manualelor în format digital.

După cum susțin specialiștii în domeniu, manualele digitale reprezintă cea mai eficientă modalitate de dobândire și sedimentare a informațiilor, iar în condițiile în care copilul este însoțit de un educator virtual, el poate fi chiar ghidat, susținând un demers cognitiv bine articulat, fără de care elevii, ca și cadrele didactice, de altfel, nu pot dispune de un real suport în vederea desfășurării unui proces educațional de calitate.

Având în vedere toate aceste aspecte, reprezentantul minorității ucrainene în Parlamentul României a solicitat doamnei Monica Anisie, ministrul Educației și Cercetării, printr-o întrebare scrisă, date privind situația manualelor digitale pentru învățământul în limba ucraineană, insistând asupra necesității accelerării procesului de digitalizare a educației.

TRIAJUL ELEVILOR REALIZAT LA INTRAREA ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Tot în contextul actualei pandemii de coronavirus, începutul noului an școlar a ridicat mari dificultăți privind asigurarea condițiilor igienico-sanitare în toate școlile din România. Potrivit datelor furnizate de către autoritățile sanitare, în primele săptămâni, au fost infectați cu noul virus aproximativ 800 de copii, iar, în cazul în care lucrurile vor continua să evolueze în aceeași direcție, ipoteza privitoare la compromiterea anului școlar va fi din ce în ce mai plauzibilă.

În multe unități școlare, se realizează triajul epidemiologic al copiilor, însă din cauza acestui control se formează aglomerări. Un exemplu grăitor al acestei situații îl reprezintă cel din localitatea Poienile de Sub Munte din județul Maramureș, unde numărul de elevi este foarte mare. Pentru a fi triați, zilnic, mulți dintre ei așteaptă minute în șir în mijlocul șoselei, motiv pentru care părinții sunt nevoiți să-i însoțească, de frica autoturismelor care circulă pe drumul respectiv, producând aglomerație și reducându-se drastic posibilitatea de distanțare socială.

Prin urmare, deputatul îi solicită doamnei ministru Anisie găsirea unor soluții viabile, pentru a reduce aglomerația la intrarea în unitățile de învățământ, respectiv pentru a preveni îmbolnăvirea copiilor, părinților și a cadrelor didactice.

SITUAȚIA PESTEII PORCINE AFRICANE

De-a lungul ultimilor ani, crescătorii de animale din țara noastră s-au confruntat cu numeroase probleme, care le-au afectat, în mod direct, atât numărul efectivelor de suine din exploatații, cât și produsele din carne obținute prin prelucrarea materiei prime obținute de pe urma acestora. Iar pesta porcină este una dintre ele, cu consecințe devastatoare pentru aceștia și pentru economie, în general.

Potrivit ultimelor informații oferite de Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, la nivelul țării, există 525 de focare, răspândite în aproape toate județele, virusul pestei porcine fiind depistat atât la porcii domestici, cât și la mistreți. Iar, în lipsa unui vaccin, singura metodă

viabilă împotriva răspândirii virusului o reprezintă respectarea condițiilor de biosecuritate.

În acest context, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi, într-o întrebare scrisă, adresată ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Nechita-Adrian Oros, solicită informații privind măsurile luate pentru limitarea răspândirii pestei porcine africane și întreabă ce programe au fost elaborate pentru despăgubirea fermierilor afectați.

REÎNFIINȚAREA DEPARTAMENTULUI PENTRU MINORITĂȚI DIN CADRUL MINISTERULUI CULTURII

În calitate de secretar al Comisiei pentru Cultură, Arte și Mijloace de Informare în Masă a Parlamentului României și de reprezentant al minorității ucrainene în Camera Deputaților, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi consideră foarte importantă protejarea și promovarea culturii ca factor de unitate și continuitate pentru minorități. În acest sens, deputatul susține rolul central al Ministerului Culturii în conservarea valorilor minorităților naționale, printr-o bună colaborare și comunicare, subliniind necesitatea reînființării, în cadrul acestui minister, a Departamentului pentru minorități.

„Acest departament ar putea să faciliteze soluționarea problemelor cu care se confruntă minoritățile, atunci când vine vorba de domeniul cultural, să simplifice comunicarea dintre reprezentanții acestora și Dvs., contribuind la dezvoltarea culturii europene”, susține domnul Petrețchi în scrisoarea adresată ministrului Culturii, Bogdan Gheorghiu, căruia îi amintește că, deși a trecut aproape un an, promisiunea făcută în acest sens a rămas neonorată.

Nicolae Miroslov Petrețchi își exprimă speranța că ministrul își va respecta promisiunea și va reînființa Departamentul pentru minorități din cadrul Ministerului Culturii.

RESPECTAREA NORMELOR DE PROTECȚIE SANITARĂ ÎN MIJLOACELE DE TRANSPORT ÎN COMUN

Ne aflăm într-o perioadă cu risc ridicat de răspândire a noului coronavirus, vremuri în care cetățenii români trebuie să fie precauți în a lua decizii corecte privind sănătatea lor și a celor din jur, iar transportul în comun și, în special, cel de navetiști reprezintă un risc ridicat de infectare cu SARS-CoV2. Dacă transportul în comun, afiliat autorităților locale, este mai bine reglementat, transportul de navetiști, preponderent privat, reprezintă un adevărat focar de infectare, deoarece măsurile impuse prin ordonanțele guvernamentale nu sunt respectate întotdeauna. Astfel, unii oameni, în continuare, circulă cu autobuze sau microbuze pline, în care este aproape imposibil să fie respectată distanțarea fizică, nevoia de a ajunge la muncă fiind mai mare decât teama de infectare.

Din păcate, interesele financiare ale deținătorilor unor companii de transport depășesc pe cele legate de sănătatea cetățenilor, iar acest lucru se reflectă în numărul mare de persoane infectate în mijloacele de transport în comun.

Având în vedere cele de mai sus, Nicolae Miroslov Petrețchi i-a solicitat ministrului Transporturilor, dl Lucian Bode, informații cu privire la măsurile adoptate de ministerul pe care îl conduce, pentru a reduce riscul de infectare al călătorilor cu noul coronavirus în mijlocele de transport public.

CREȘTEREA TRANSPARENȚEI ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE

Criza sanitară din ultimele luni a schimbat, în totalitate, atât viața oamenilor, cât și modul de comunicare a statului cu cetățenii săi. Mai ales, la nivelul autorităților locale este foarte importantă transparența, comunicarea și informarea populației prin orice mijloace. Acest nivel este cel mai apropiat de cetățeni, iar dacă deciziile luate aici sunt ținute doar pentru decidenții politici, atunci oamenii își pierd, în totalitate, încrederea în autorități.

Astăzi, mai mult ca oricând, există modalități prin care cetățenii pot să fie informați cu privire la absolut toate deciziile pe care autoritățile statului le adoptă, însă există cazuri în care acest lucru nu se realizează. Un exemplu concret în acest sens constă în lipsa actualizării paginilor web ale primăriilor. Acest fapt este cu atât mai grav, cu cât se practică frecvent în mediul rural, unde cetățenii nu au la fel de multe informații cu privire la cadrul decizional, dar s-ar putea informa direct de pe paginile web ale primăriilor.

Actualizarea permanentă a paginilor web ale autorităților locale ar fi utilă și în lupta cu perfidul virus SARS CoV-2, deoarece printr-o informare corectă a cetățenilor și prin prezentarea de date concrete, actualizate la nivel local, oamenii ar respecta măsurile de prevenție și ar avea o mai mare încredere în autorități, diminuând astfel și numărul mare de știri de tipul fake news.

În încercarea de a remedia această situație, reprezentantul minorității ucrainene în Parlamentul României a solicitat Secretariatului General al Guvernului, ca organism care elaborează politica în domeniul „guvernării deschise” și are atribuții și în evaluarea aplicării de către instituții a reglementărilor legate de transparența instituțională, informații privind măsurile adoptate pentru a asigura respectarea de către autoritățile locale a prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

SITUAȚIA CENTRELOR DE INFORMARE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ

Potențialul turistic al României este recunoscut în Europa și nu numai, motiv pentru care, în ultimii ani, au existat numeroase încercări de promovare a turismului românesc, mai mult sau mai puțin eficiente, în unele zone axate, în principal, pe turiștii străini, dar și pe cei români. Astfel, în diferite regiuni ale țării, au fost înființate mai multe Centre de Informare Turistică.

Conform paginii web a Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, secțiunea „Turism”, la data de 6 decembrie 2019, pe teritoriul României erau acreditate 85 de Centre de Informare Turistică în diferite zone ale țării. Multe astfel de centre se află și în medii rurale, unde, chiar dacă există potențial turistic, din păcate, lipsește personalul calificat. Prin urmare, în mare parte din timp, acestea stau închise, neexistând nici instrucțiuni pentru a ajunge la ele și nici materiale informative și de promovare turistică.

În acest sens, domnul Petrețchi i-a solicitat ministrului Virgil-Daniel Popescu informații complete cu privire la: numărul de persoane angajate la Centrele de Informare Turistică la nivel național, indicatorii de performanță atât pentru CIT, cât și pentru angajații lor și, de asemenea, modul de stabilire a programului de lucru al Centrelor de Informare Turistică.

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

În contextul aplicării măsurilor specifice stării de alertă, prelungită pentru o nouă perioadă de 30 de zile, ca urmare a pandemiei provocate de COVID-19, și având în vedere normele prevăzute de legislația în vigoare și recomandările Departamentului pentru Situații de Urgență, în lunile septembrie și octombrie, președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat trei ședințe de lucru ale Consiliului UUR. Acestea s-au desfășurat, în funcție de situația care se impunea, atât cu prezență fizică, prin respectarea tuturor normelor de distanțare impuse de autorități pentru prevenirea și limitarea îmbolnăvirii cu noul coronavirus, cât și online, după cum urmează: la 29 septembrie, în municipiul Cluj-Napoca, cu participare directă; în ziua de 7 octombrie, prin teleconferință; în perioada 20-21 octombrie, la București, prin prezență fizică.

Toate ședințele de lucru sus-menționate au fost statutare, fiind realizat cvorumul, având în vedere faptul că din totalul celor 22 de membri ai Consiliului UUR, au fost prezenți 17 membri (5 membri, neputând participa din motive obiective).

Astfel, în data de 29 septembrie, la Cluj-Napoca, s-a desfășurat ședința Consiliului, având cinci puncte pe ordinea de zi. Mai întâi, compartimentele resurse umane și contabilitate au prezentat membrilor Consiliului situația financiar-contabilă a organizației pentru luna august a.c., fiind aduse la cunoștință modalitățile și tipurile cheltuielilor efectuate.

A urmat prezentarea devizelor estimative, transmise de filialele și comisiile UUR, necesare desfășurării acțiunilor din luna următoare, și a referatelor de necesitate, în vederea funcționării sediilor organizației noastre, acestea constând în: alocarea unor sume de bani pentru cheltuieli gospodărești, achiziția de materiale consumabile, efectuarea unor reparații la clădiri etc., în limitele fondurilor existente și aprobate, conform legislației în vigoare.

La punctul patru al ordinii de zi, a fost realizată o primă analiză a rezultatelor obținute la Alegerile pentru autoritățile administrației publice locale 2020, din 26 septembrie, președinții celor 8 filiale implicate în respectivele alegeri prezentând atât realizările candidaților, cât și problemele întâmpinate în campania electorală și în timpul procesului de votare.

În cadrul aceleiași punct al ordinii de zi a ședinței, în urma dezbaterilor, toți membrii UUR au fost de acord, ținând cont de faptul că ucrainenii reprezintă cea de-a treia minoritate în România, după numărul de persoane, de mărimea organizației, de numărul filialelor și al membrilor acestora, să participe la alegerile legislative din anul în curs, cu lista întregă, adică cu 6 candidați. În consecință, respectând legile electorale românești și Statutul UUR și analizând cererile candidaților, în urma votului secret, membrii Consiliului UUR au decis, în unanimitate de voturi, ca pentru Alegerile parlamentare 2020 să-și depună candidaturile: Nicolae Miroslov Petrețchi, Liuba Irina Horvat, Ilie Sauciuc, Anna Sambor, Bogdan Moisei și Ivan Liber.

În continuare, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi a prezentat aspecte din activitatea sa de deputat în Parlamentul României, în care locul central l-au constituit întrebările adresate miniștrilor de resort, legate de următoarele probleme: modalitatea de desfășurare a anului școlar 2020-2021, starea precară a rețelelor de energie electrică, dezvoltarea rețelei publice de gaze naturale, modernizarea infrastructurii rutiere din unele zone ale României, toate acestea, urmând a fi publicate în presa UUR, în detaliu.

La finalul ședinței Consiliului UUR, au fost dezbătute și rezolvate alte probleme organizatorice.

La 7 octombrie 2020, în sistem de teleconferință, s-a desfășurat a doua ședință a Consiliului UUR, privind analiza rezultatelor obținute în urma alegerilor locale din 26 septembrie 2020. Cu această ocazie, pe lângă greutățile întâmpinate de către președinții filialelor și de candidații la portofoliile de primari, consilieri locali și județeni în procesul electoral și post-electoral, președintele UUR, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, a prezentat o serie de deficiențe

constatate în ceea ce privește organizarea și desfășurarea acestor alegeri la unele dintre filialele UUR, în mod deosebit, cele referitoare la transmiterea de informații și înaintarea, în timp util, a documentelor finale (cazul filialei Tulcea care nu a respectat termenele stabilite). O analiză detaliată a rezultatelor acestor alegeri va fi realizată la ședințele viitoare ale Consiliului (Prezidiului) UUR, când se va discuta și problema participării unor membri ai organizației noastre pe listele altor partide. Au urmat propunerile privind pregătirile UUR, în vederea participării la alegerile parlamentare.

În zilele de 20-21 octombrie 2020, s-a desfășurat, la București, ședința ordinară a Consiliului UUR, numeroase probleme curente ale organizației fiind subsumate în cele zece puncte ale ordinii de zi, prezentate, conform convocatorului, de către președintele UUR, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi.

La începutul ședinței, compartimentele resurse umane și contabilitate i-au informat pe membrii Consiliului în legătură cu situația financiar-contabilă a Uniunii pentru luna septembrie a.c., și anume: cheltuielile efectuate pentru funcționarea sediului central, respectiv a sediilor filialelor și organizațiilor și pentru personal, presă și carte, activități culturale, ședințe și întruniri ale Consiliului, comisiilor și comitetelor filialelor și investiții, fiind subliniată scăderea drastică a cheltuielilor destinate realizării acțiunilor culturale, în condițiile stării de alertă. Președintele UUR a recomandat președinților de filiale să găsească modalități privind desfășurarea activităților planificate și ale celor amânate, având în vedere că, până în prezent, s-au desfășurat doar 25-30 % din totalul acțiunilor planificate pentru acest an.

Specialiștii compartimentelor sus-menționate au reiterat necesitatea ca devizele de cheltuieli să fie trimise la timp (până pe data de 5 a lunii în curs, pentru luna următoare), să fie însoțite de oferte, de procesul verbal al Comitetului filialei și de celelalte documente necesare solicitărilor de fonduri, iar, în termen de maxim 3 zile de la acțiune, să fie trimise la sediul central raportul de activitate și decontul cu toate documentele justificative, întocmite cu respectarea reglementărilor legale. Totodată, a fost subliniat faptul că solicitările financiare pentru acțiuni, investiții și achiziții cu valori ridicate, dar necheltuite, vor fi returnate în contul UUR.

În continuare, a fost prezentat Raportul Curții de Conturi, realizat în urma controlului efectuat în perioada 02.09 – 13.10.2020, acesta vizând activitatea UUR din perioada 01.01.2017 – 10.12.2019. Din Raportul Curții de Conturi, toți cei prezenți au putut constata că activitatea UUR s-a desfășurat, în totalitate, în conformitate cu prevederile legale.

Următoarea chestiune discutată a fost legată de realizarea anuală a inventarului bunurilor imobile și mobile ale UUR, urmând, totodată, a fi înaintată la sediul central situația cărților primite de filiale și modul cum au fost acestea repartizate organizațiilor locale sau folosite cu alte destinații (ca, de exemplu, premii la concursuri, târguri de carte etc.).

În continuarea ședinței, a fost prezentată situația cotizațiilor adunate în teritoriu și înaintate sediului central al organizației și evidența membrilor UUR. Președintele UUR, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, a recomandat președinților de filiale, care nu au trimis la sediul central al Uniunii adeziunile membrilor, să nu aștepte finalizarea acțiunii de strângere și refacere a acestora după noul model, ci să le trimită pe cele deja adunate, urmând ca, pe parcurs, să fie trimise și restul, în scopul evitării situațiilor, când unele filiale trimit doar tabele cu membrii UUR, fără a fi anexate, conform uzanțelor, adeziunile doveditoare.

Lucrările ședinței Consiliului au continuat cu prezentarea a 19 devize estimative și 22 referate de necesitate pentru realizarea activităților din luna noiembrie a.c., unde locul central îl ocupă acțiunile culturale specifice legate de: tradițiile ucrainenilor, ziua limbii ucrainene, ziua filmului ucrainean, marcarea Holodomorului din Ucraina, comemorarea unor scriitori ucraineni, sărbătorirea unor obiceiuri de toamnă ale ucrainenilor etc. Referatele de nece-

sitate au fost elaborate pentru alocarea unor sume de bani privind cheltuielile gospodărești și achiziția de: produse electronice și componente IT, anvelope pentru autoturismele proprii UUR și cele preluate în comodă, obiecte de mobilier și uz casnic, materiale consumabile (birotică și de întreținere) ori în scopul efectuării unor reparații la sedii (clădiri, anexe) și la autoturismele din dotare. Toate acestea se înscriu în limitele fondurilor existente în bugetul aprobat și sunt conforme cu legislația în vigoare.

În cadrul ședinței, Comisia pentru probleme de presă, editare de cărți și mass-media a prezentat referatul cu cărțile propuse spre editare în perioada imediat următoare („Două decenii de la înființarea specializării Limba și literatura ucraineană la Facultatea de Litere – Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca”, volum aniversar, editori: Ioan Herbil, Mihaela Herbil și cartea „Scriitor, jurnalist, om”, antologare de Volodymyr Antofiychuk), pentru care Comisia pentru selecția editurii din cadrul UUR, în baza ofertelor prezentate de la 4 edituri, a întocmit procesul-verbal, selectând Editura RCR Editorial București. În continuare, președintele Comisiei pentru probleme de presă, editare de cărți și mass-media, dl Ioan Herbil, i-a informat pe membrii Consiliului că, pentru acest an, sunt în proces de pregătire încă 5 cărți ce urmează a fi editate cu sprijinul financiar al UUR.

Lucrările ședinței Consiliului au continuat cu discutarea și aprobarea Bugetului de venituri și cheltuieli al UUR pentru anul 2021, în baza propunerilor făcute de către președinții de filiale, ale comisiilor UUR, ale Organizației de Tineret și de Femei. În cadrul discuțiilor, au fost prezentate, argumentate și centralizate cheltuielile pe următoarele categorii: - pentru funcționarea sediilor; - personal și conexe; - pentru perfecționarea și formarea continuă a personalului; - pentru carte, presă și manuale; - pentru realizarea și publicarea materialelor multimedia; - pentru întruniri conform Statutului UUR; - pentru acțiuni cultural-sportive (în urma prezentării Planului de acțiuni și proiecte culturale pentru anul 2021); - pentru investiții; - pentru asistență juridică. În cadrul discuțiilor purtate, președintele Comisiei pentru probleme de presă, editare de cărți și mass-media a prezentat planul editorial pentru anul 2021, care, în forma inițială, conținea un număr de 52 de titluri, iar, în urma unor analize și propuneri, numărul acestora a scăzut la 44.

Un punct de sine-stătător și de importanță majoră pentru comunitatea noastră l-a constituit analiza rezultatelor participării la Alegerile pentru autoritățile administrației publice locale 2020. Președinții filialelor implicate în aceste alegeri au prezentat rezultatele obținute la nivelul organizațiilor, precum și unele probleme apărute de-a lungul procesului electoral, ca, de exemplu, cele legate de reprezentarea comunității noastre la aceste alegeri. Din cele expuse de președinții celor 8 filiale implicate în alegeri, rezultă că UUR și-au adjudecat 1 mandat de primar și 39 de mandate de consilier local. Pe baza celor prezentate și a hotărârii Consiliului UUR din data de 20 februarie 2020, Conducerea UUR a decis întocmirea unui raport de către toate comitetele filialelor, împreună cu birourile organizațiilor locale, asupra activității desfășurate în campania electorală și a rezultatelor acesteia.

Potrivit bunelor practici statornice în activitatea conducerii UUR, dl Nicolae Miroslov Petrețchi a prezentat o sinteză a activităților desfășurate, în calitate de deputat, pe parcursul lunii septembrie, detalierea acestora urmând a fi prezentată în perioadele UUR.

Spre finalul ședinței, au fost discutate și rezolvate o serie de probleme organizatorice care privesc buna organizare și desfășurare a activităților UUR. Consiliul a aprobat ca inventarierea bunurilor din patrimoniul UUR să fie efectuată în perioada 05.11. – 10.12.2020. În acest sens, au fost propuse și aprobate de membrii Consiliului comisiile care vor realiza inventarul organizațiilor, fiind emisă de către președintele UUR decizia care va fi trimisă filialelor în cel mai scurt timp.

La încheierea lucrărilor ședinței, Consiliul a adoptat hotărâri și decizii pentru fiecare dintre măsurile analizate, fiind semnate de toți membrii Consiliului.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată care va fi comunicată în timp util filialelor.

**Material realizat de Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte UUR**

Cronica UUR

Comisia pentru probleme de cultură a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, în data de 3 octombrie 2020, colocviul „110 ani de la nașterea scriitorului ucrainean Havrylo Clempuș”. La eveniment au participat membrii filialei UUR București, membrii simpatizanți, jurnaliști, studenți, scriitori și actori bucureșteni. Scriitorii și jurnaliștii Mihai Mihailiuc și Mihai Hafra Traista au prezentat aspecte din viața și opera literară a poetului ucrainean din România Havrylo Clempuș. Prezent la acțiunea culturală, Bogdan Clempuș, nepotul lui Havrylo Clempuș, a vorbit despre viața bunicului său și despre Casa Memorială „Havrylo Clempuș” din Valea Vișeuului, județul Maramureș, după care a citit câteva din poeziile acestuia în limba ucraineană, dar și în limba română, în traducerea poetului Ion Petrovai.

Havrylo Clempuș s-a născut, la data de 22 martie 1910, în satul Valea Vișeuului, județul Maramureș și a murit pe 5 ianuarie 1990. A fost autodidact, a învățat să citească și să scrie din cărțile de rugăciune și din „Kobzarul” lui Taras Șevcenko. Havrylo Clempuș a studiat o perioadă de timp la Institutul Pedagogic Cernăuți, pe care l-a părăsit în 1940, date fiind condițiile dificile din acele vremuri. La Cernăuți, a cunoscut-o pe Olha Kobyleanska și pe alți reprezentanți ai elitei culturale ucrainene, printre care medicul și sculptorul Opanas Șevciukievyci, cu care a păstrat legătura până în ultimii ani de viață. Debutul său literar a avut loc la Cernăuți, în anul 1940.

De-a lungul timpului, Havrylo Clempuș a scris poezii numite „kolomeiky” (despre muncitorii forestieri), publicându-le în ziarul „Novii Vik”, astăzi „Vilne slovo”. În anul 1963, a fost publicată prima și singura carte de poezii în limba ucraineană din timpul vieții sale, „Patriei mele cântece cânt”, al cărei redactor a fost lingvistul și lectorul universitar Mykola Pavliuk.

În 2009, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui Havrylo Clempuș, datorită eforturilor nepotului său Bogdan Clempuș și cu sprijinul financiar al UUR, a văzut lumina tiparului cartea „Fluierul din Verchovyna”, aceasta cuprinzând poezii, povestiri, kolomeiky și proverbe selectate din manuscrisele poetului, redactor fiind scriitorul Mihai Mihailiuc. În anul 2010, a fost publicat volumul „Dincolo de muntele Iavoriv”, care include cântece populare maramureșene, balade, kolomeiky, cântece istorice și ostășești, avându-l ca redactor pe Mihai Mihailiuc.

Comisia pentru probleme de cultură a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, în data de 10 octombrie 2020, o acțiune culturală dedicată împlinirii a 80 de ani de la nașterea cunoscutului poet, prozator, critic literar, jurnalist, editor, traducător, redactor-șef al revistei „Ukrainskyi visnyk”, Mihai Mihailiuc.

Evenimentul a fost deschis de președintele filialei UUR București, Mihai Traista, care după ce l-a felicitat pe sărbătorit, a citit mesajele de felicitare din partea președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, și din partea însărcinatului cu afaceri al Ambasadei Ucrainei în România, dl Paun Rohovei.

În continuare, scriitorul ucrainean Corneliu Irod a prezentat câteva aspecte din viața și opera lui

Mihai Mihailiuc, evidențiind realizările sale în domeniul criticii literare și al prozei. La rândul său, dna Tereza Șendroi, cea care lucrează cu redactorul-șef Mihai Mihailiuc de peste 40 de ani, a citit o felicitare în versuri. Câțiva dintre membrii Uniunii Ucrainenilor din România i-au dăruit dlui Mihai Mihailiuc flori și i-au cântat „La mulți ani”.

Mihai Mihailiuc s-a născut la 1 octombrie 1940, în orașul Siret, județul Suceava. A absolvit Liceul ucrainean din Siret, în 1959, și Facultatea de Filologie a Universității din București, în anul 1964. A lucrat la redacția ziarului „Novii vik”, astăzi „Vilne slovo”. A fost primul redactor-șef al revistei „Naș holos”, iar, începând cu anul 1993, este redactorul-șef al ziarului „Ukrainskyi visnyk”, publicație ce apare sub egida UUR. A debutat, în timpul studenției, în ziarul „Novii vik” cu proză scurtă și critică literară. Debutul editorial a avut loc, în 1971, cu volumul de poezie „Intermezzo”. A scris peste 20 de cărți, dintre care două romane: „Ne vir kryku nicinoho ptaha” („Nu crede în tipătul păsării de noapte”) și „Mist bez porucea” („Pod fără balustradă”); două cărți de poezii: „Intermezzo” și „Dzvonar” („Clopotarul”); proză scurtă: „Bile-prebile pole” („Câmp alb, prea alb”), „Krynytea pid kamenem” („Fântâna de sub piatră”), „Synii smutok fiordiv” („Tristețea albastră a fiordurilor”), „Zahluhly dzvin” („Clopotul amuțit”), volumul de critică literară „Slovo pro slovo” („Cuvânt despre cuvânt”), două cărți de publicistică: „45 rokiv z ukrainskym perom” („45 de ani cu pana ucraineană”) și „Hazetarskyi štryhy” („Înseminări gazețarești”), două cărți de poezii pentru copii: „Murcyk-kit upav z vorit” („Căzu motanul Murcyk de pe poartă”) și „Bilyk-kit upav z vorit” („Căzu motanul Bilyk de pe poartă”). Mihai Mihailiuc a redactat zeci de cărți ucrainene, apărute fie la editura „Kriterion”, fie, după 1990, sub egida UUR. A publicat poezie și proză în reviste și antologii din Ucraina, SUA, Canada, Polonia și Germania.

Mihai Mihailiuc este membru al Uniunii Scriitorilor din România, al Uniunii Scriitorilor din Ucraina și membru al Comisiei pentru probleme de presă, editare de cărți și mass-media a UUR. Uniunea Scriitorilor din România l-a premiat pe Mihai Mihailiuc pentru romanul „Nu crede în tipătul păsării de noapte” și pentru cartea de poezii „Clopotarul”, iar, în anul 2015, a primit Premiul literar „Olha Kobyleanska”. Recent, a fost decorat de Uniunea Scriitorilor din Ucraina cu medalia „Pentru merite deosebite”. Începând cu anul 2003, este cetățean de onoare al orașului Siret.

În 2019, apare monografia despre Mihai Mihailiuc, elaborată de către prof. univ. dr. Volodymyr Antofiychuk și intitulată elocvent „Holos Tvii nikoly ne lukavyv: Myhailo Myhailiuk v ukrainskomu literaturnomu prostori Rumunii” („O voce fără de prihană: Mihai Mihailiuc în spațiul ucrainean literar din România”).

Sâmbătă, 17 octombrie 2020, filiala UUR București a organizat evenimentul „De strajă lângă ei, pune-voi cuvântul”, în memoria scriitorilor ucraineni din București.

Membrii filialei bucureștene au depus flori la mormântul scriitorului Ștefan Tcaciuc, primul președinte al Uniunii Ucrainenilor din România. Manifestarea comemorativă a continuat la sediul filialei, unde părintele Corneliu Irod a oficiat o slujbă de pomenire a scriitorilor și oamenilor de cultură ucraineni, iar președintele filialei UUR București, scriitorul Mihai Traista, a evidențiat rolul acestora în dezvoltarea literaturii și culturii ucrainene. La eveniment, au participat membrii și simpatizanții filialei UUR București, scriitori, jurnaliști și, bineînțeles, rude și cunoștințe ale scriitorilor și oamenilor de cultură comemorați.

Duminică, 18 octombrie 2020, o delegație a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), condusă de președintele UUR, dl deputat Nicolae Miroslov Petrețchi, a participat la Adunarea Gene-

rală Anuală a Congresului Mondial al Ucrainenilor (Світовий Конгрес Українців – CKY), care s-a desfășurat, pentru prima oară, în regim online.

Au fost discutate probleme curente, financiare și organizatorice ale CKY, fiind, totodată, prezentate aspecte din activitatea organizațiilor ucrainene din întreaga lume. De asemenea, au fost dezbătute rezultatele meselor rotunde: „Politica internațională și contracararea agresiunii rusești”, „Sprijin pentru Ucraina” și „Dezvoltarea comunităților ucrainene în lume”. Lucrările s-au încheiat cu adoptarea Rezoluției Adunării Generale Anuale a CKY.

Uniunea Ucrainenilor din România a înaintat Raportul de activitate pentru perioada 1 decembrie 2019 – 30 iunie 2020, care a fost inclus în Raportul anual al CKY și un film de prezentare a UUR, al cărui scop principal constă în apărarea drepturilor privind exprimarea și promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a persoanelor aparținând minorității ucrainene, renașterea și formarea unității și conștiinței naționale, protejarea drepturilor individuale și colective ale membrilor săi și întărirea raporturilor de colaborare româno-ucrainene.

Uniunea Ucrainenilor din România este membră a Congresului Mondial al Ucrainenilor, organizație internațională neguvernamentală, cu sediul principal în Toronto (Canada), care reprezintă interesele a circa 20 de milioane de ucraineni din peste 60 de țări.

Duminică, 18 octombrie 2020, s-a desfășurat ședința comitetului filialei UUR Tulcea, la care a fost analizată activitatea filialei. De asemenea, participanții au discutat despre acțiunile culturale care vor fi derulate de filiala Tulcea, în condițiile actualei crize sanitare și despre alte probleme organizatorice.

După-amiază, membrii filialei Tulcea au organizat, împreună cu Organizația de tineret din Tulcea, un moment literar-artistic dedicat poeziei, cântecului și dansului tradițional ucrainean.

Amintim că mulți dintre membrii Organizației de tineret din Tulcea sunt membrii Ansamblului de cântece și dansuri „Zadunaiska Sici”, care participă la diverse festivaluri și târguri, promovând limba și cultura ucraineană.

Pe 24 octombrie a.c., la sediul filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, s-a desfășurat evenimentul științifico-cultural dedicat celor 230 de ani de la nașterea poetului și fabulistului ucrainean Petro Hulak-Artemovskiy, ocazie cu care a fost evocată personalitatea sa creatoare, precum și rolul important pe care l-a jucat acesta în procesul literar ucrainean din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

(Continuare în pagina a 7-a)

Noii aleși locali ai UUR

MARAMUREȘ

Remeți

**Primar
BRÎNZANIC
IVAN-CLAUDIU**
administrator financiar,
42 ani

**Consilier
PASENCIUC
SORIN-TOADER**
asistent medical, 45 ani

**Consilier
PASENCIUC
VASILE**
profesor, 69 ani

**Consilier
ROMAN MARIAN
RADU**
administrator firmă, 50 ani

**Consilier
DUBOVICI
MIHAI-VASILE**
antreprenor, 39 ani

Rona de Sus

**Consilier
LUȘCAN
LOREDANA-MIHAIELA**
profesoară, 45 ani

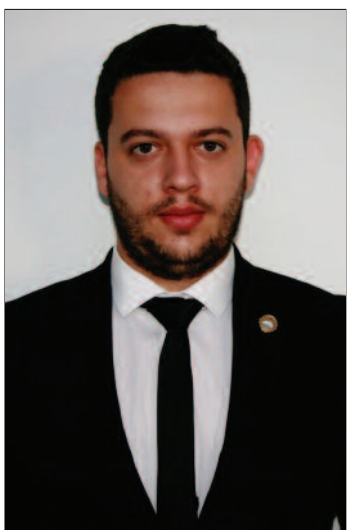
**Consilier
COPOȘCIUC MIHAI**
pensionar, 63 ani

**Consilier
CELENIUC HAFIA
CRISTINA**
asistent medical, 38 ani

**Consilier
IORDĂCHIANU IRINA**
învățătoare, 50 ani

**Consilier
MOCERNAC ALEXANDRU
GHEORGHE**
consultant parlamentar, 24 ani

Ruscova

**Consilier
MARICIUC PINTEA**
pensionar, 65 ani

**Consilier
MOROZ MARIA**
profesoară, 52 ani

**Consilier
DROZD VASILE-TOMA**
fochist, 25 ani

**Consilier
CHIFA ȘTEFAN**
profesor, 55 ani

**Consilier
STULEANIC SERGHEI**
administrator școală,
52 ani

(Continuare în pagina a 6-a)

Noii aleși locali ai UUR

MARAMUREȘ

Poienile de sub Munte

**Consilier
ONCEA IOAN**
administrator, 51 ani

Repedea

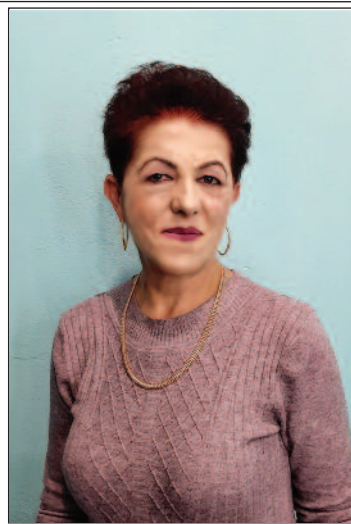

**Consilier
RECALO IOAN**
constructor, 38 ani

Bocicoiu Mare

**Consilier
HRENIUC VASILE**
acar, 53 ani

**Consilier
ROMAN MIHALI ANNA**
pensionară, 60 ani

**Consilier
PETROVAI IOAN**
șofer, 55 ani

SUCEAVA

Bălcăuți

**Consilier
ȘOIMAN PETRU
ȘTEFAN**
profesor, 32 ani

Ulma

**Consilier
CIOCAN NICOLAI**
administrator, 55 ani

Izvoarele Sucevei

**Consilier
MEHNO VASILE**
administrator, 54 ani

Brodina

**Consilier
TORAC ELENA**
meșter popular, 49 ani

SUCEAVA

Vatra Moldoviței

**Consilier
SAUCIUC ILIE**
profesor, 45 ani

**Consilier
BURSUC CONSTANTINA**
profesoară, 26 ani

CARAȘ-SEVERIN

Copăcele

**Consilier
IHNATIȘIN IOAN**
agricultor, 52 ani

Păltiniș

**Consilier
ȘEICO IOAN**
asistent personal, 49 ani

BOTOȘANI

Cândești

**Consilier
IAVORENCIUC DUMITRU**
șofer, 55 ani

(Continuare în pagina a 7-a)

Noii aleși locali ai UUR

TIMIȘ

Bârna

**Consilier
LONGA IOAN**
pensionar, 65 ani

Bethausen

**Consilier
CONDREI VASILE**
pensionar, 70 ani

Criciova

**Consilier
ȘANDOR VASILE**
cantor, 58 ani

SATU MARE

Micula

**Consilier
BUCIUTA VASILE**
economist, 44 ani

**Consilier
ONCEA PAVEL**
agricultor, 44 ani

Știuca

**Consilier
LAVER SORIN**
tehnician silvic, 44 ani

Găvojdia

**Consilier
ROSOCA VASILE**
șofer de ambulanță, 44 ani

Victor Vlad Delamarina

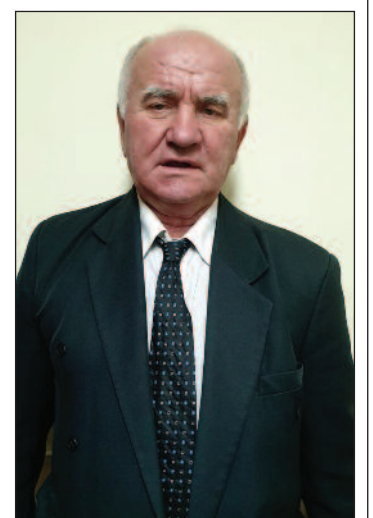
**Consilier
CUBAȘ MARIANA**
profesoară, 42 ani

Terebești

**Consilier
MOTICA VASILENA**
cosmeticiană, 52 ani

Agriș

**Consilier
CURAC IOAN**
mecanic, 71 ani

Cronica UUR

(Urmare din pagina a 4-a)

În acest context, se cuvine subliniat faptul că Petro Hulak-Artemovskiy a dezvoltat tradițiile inițiate de Ivan Kotlearevski în ceea ce privește democratizarea limbii ucrainene, prin aportul însemnat al elementelor limbii vorbite în structura limbii ucrainene. Manifestarea a îmbinat componenta științifică cu cea culturală, prin citirea de comunicări privind viața și opera fabulistului ucrainean și recitarea de balade și fabule, semnate de Artemovski.

În perioada 23-26 octombrie 2020, filiala UUR București a organizat, în regim online, cea de-a II-a ediție a Festivalului de muzică și poezie religioasă ucraineană „Acoperă-ne pe noi cu acoperământul Tău, Preasfântă Fecioară”.

Vineri, sâmbătă și duminică, festivalul s-a

desfășurat la sediul filialei UUR din București. Părintele diacon de la Biserica Ortodoxă Ucraineană din București, Vladimir Malcovici, a deschis evenimentul cu o rugăciune, după care a vorbit despre importanța pe care o are acest festival în păstrarea și promovarea cântecelor și poeziilor religioase ucrainene, dar și a celor românești. A urmat un concert de pricesne, psalmi și cântece religioase în interpretarea violonistei Natalia

Pancec, cantautorului Dan Vasilescu, duetului „Veselka” (Zenovia Mandiuc și Bogdan Costiuc), precum și a părintelui Vladimir Malcovici. Au recitat poezii religioase: actorul Teatrului „Nottara”, Vasile Toma, actorii trupei de teatru

„Joc”, Magdalena Băcescu și Ștefan Apostol, poeții: Cristian Ghica, Tudorel Ciobotaru, Dan Ioan Marta și Mihai Hafia Traista, precum și Violeta Țigănescu.

Festivalul s-a încheiat luni, 26 octombrie, la Biblioteca „Ștefan Tcaciuc” a Uniunii Ucrainenilor din România, cu un recital de poezie religioasă susținut de redactorul-șef al revistei „Naș holos” Irina Moisei, redactorii publicațiilor UUR: Șendroi Terezia, Ștefania Pietreanu, Mihai Hafia Traista și de secretara UUR, Andreea Boșneaga.

Președintele UUR și deputat în Parlamentul României, Nicolae Miroslav Petrețchi, a amintit faptul că religia joacă un rol important în viața ucrainenilor din România: „Acolo unde este colaborare, unde este biserică, acolo se păstrează limba și cultura. Sunt foarte bucuroși că în București, unde de câțiva ani funcționează Biserica Ortodoxă Ucraineană, se organizează acest festival”.

Simbolul Festivalului de muzică și poezie religioasă ucraineană este icoana Maicii Domnului cu Pruncul, dăruită filialei UUR București de către ansamblul artistic „Cervona kalena” din Negostina, județul Suceava, care a participat, anul trecut, la prima ediție a acestui festival, a amintit președintele filialei, Mihai Hafia Traista.

100 de motive SĂ VOTEZI

UNIUNEA UCRAINENILOR
DIN ROMÂNIA,

alături de reprezentantul său
în Parlamentul României,

NICOLAE MIROSLAV
PETREȚCHI,

sub deviza

„CUNOAȘTE! SUSȚINE! REZOLVĂ!”

s-a implicat în:

I. DEZVOLTAREA LOCALĂ

A susținut:

1. – renovarea, modernizarea și dotarea școlilor și grădinițelor, precum și a altor instituții prin Programul Național de Dezvoltare Locală;
2. – dezvoltarea infrastructurii locale prin PNDL-2 în mod transparent;
3. – protejarea mediului înconjurător;
4. – promovarea turismului la nivel central și local.

A efectuat demersuri pentru:

5. – aplicarea sistemului de echilibrare a bugetelor locale;
6. – adoptarea de măsuri urgente pentru stoparea defrișărilor ilegale ale pădurilor;
7. – asigurarea necesarului de lemn de foc pentru populație;
8. – transparentizarea procesului decizional în cadrul autorităților publice locale;
9. – rezolvarea problemei transportului în satele izolate din Delta Dunării;
10. – dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare;
11. – extinderea rețelei de electricitate și iluminat public;
12. – asfaltarea străzilor din localități;
13. – modernizarea transportului feroviar de călători și creșterea gradului de siguranță a circulației feroviare;
14. – elaborarea unui plan de reintegrare pe piața muncii a celor care și-au pierdut locul de muncă din cauza pandemiei de coronavirus.

A contribuit la:

15. – protejarea și conservarea patrimoniului local cultural și etnografic;
16. – îmbunătățirea calității semnalului de telefonie mobilă din județele aflate la granița României;
17. – sprijinirea localităților afectate de inundații.

A înaintat memorii pentru:

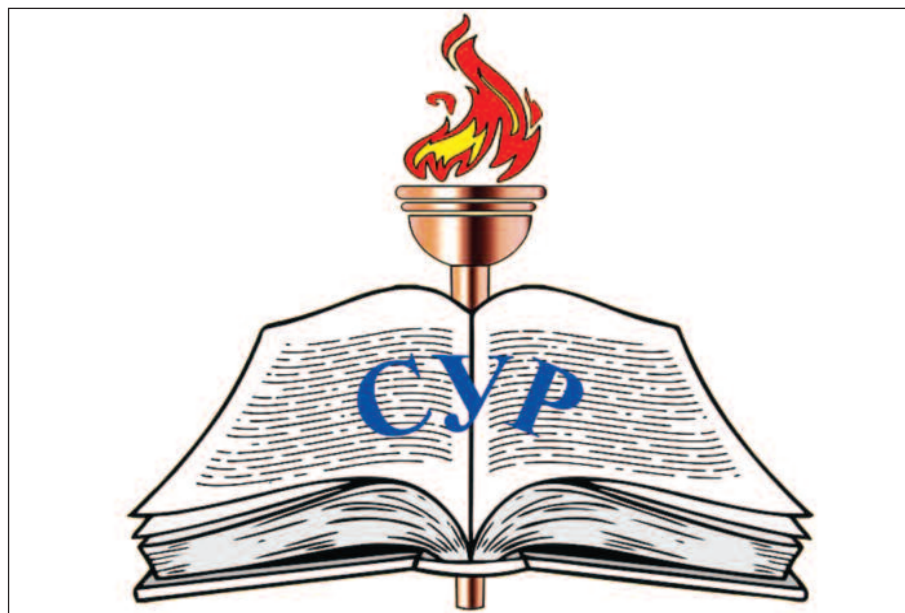
18. – elaborarea unui plan național privind prevenirea și combaterea efectelor secetei;
19. – crearea sistemelor de management integrat al deșeurilor;
20. – aplicarea unitară a Programului Național de Dezvoltare Locală (PNDL).

A sprijinit:

21. – formarea și perfecționarea resurselor umane în primărie în vederea întocmirii și depunerii de cereri de finanțare;
22. – acordarea de despăgubiri agricultorilor și fermierilor locali, afectați de intemperii;
23. – atragerea investitorilor în vederea creării de noi locuri de muncă;
24. – digitalizarea administrației publice locale (plata online a taxelor și impozitelor, crearea unui portal online de comunicare cu cetățenii);
25. – remedierea problemei deficitului de personal la nivelul Inspectoratelor de Poliție din județele de frontieră;
26. – rezolvarea problemei transportului public.

A solicitat:

27. – urgentarea lucrărilor la Drumul Județean 187, Leordina – Poienile de Sub Munte;

28. – modernizarea drumului din pasul Dealul Ștefăniței;
29. – elaborarea unei strategii naționale pentru prevenirea poluării râurilor.

A colaborat cu:

30. – reprezentanții administrației publice locale și centrale în vederea elaborării și derulării de proiecte transfrontaliere.

II. SĂNĂTATE

A efectuat demersuri pentru:

31. – asigurarea personalului de specialitate la spitalele de TBC și pentru implementarea acțiunilor prevăzute în Strategia Națională de Control al Tuberculozei;
32. – verificarea regimului circulației medicamentelor de uz veterinar (cu scopul asigurării siguranței alimentelor);
33. – înființarea de noi farmacii în mediul rural;
34. – soluționarea problemei referitoare la plata salariilor asistenților persoanelor cu handicap;
35. – renovarea și modernizarea spitalelor municipale;
36. – rezolvarea lipsei unor medicamente pentru boli cronice de pe piața farmaceutică din România;
37. – susținerea producției autohtone de măști și alte materiale medicale de protecție.

A solicitat:

38. – elaborarea unei strategii de achiziționare și creare de stocuri de seringi;
39. – testarea pacienților oncologici aflați sub tratament, în cadrul măsurilor de prevenire a răspândirii comunitare a COVID-19 în timpul stării de alertă;
40. – înființarea, renovarea și dotarea unităților medicale și atragerea medicilor de familie în zone rurale.

III. EDUCAȚIE

A contribuit la:

41. – modernizarea și dotarea grădinițelor și școlilor prin derularea proiectelor în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală (PNDL).

A efectuat demersuri pentru:

42. – editarea și tipărirea manualelor școlare pentru minorități;
43. – dotarea școlilor cu microbuze pentru asigurarea transportului elevilor din zone izolate;
44. – elaborarea manualelor digitale;
45. – distribuirea echipamentelor de protecție personală și a materialelor sanitare pentru elevi și cadre didactice.

(Continuare în pagina a 9-a)

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

A solicitat:

- 46. – asigurarea la timp a manualelor școlare pentru elevi;
- 47. – măsuri eficiente privind prevenirea și combaterea abandonului școlar;
- 48. – includerea concursurilor tematice pentru copii și tineret în Calendarul concursurilor școlare MEC;
- 49. – Ministerului Educației și Cercetării organizarea de consfătuiri ale cadrelor didactice, care aparțin minorităților naționale;
- 50. – extinderea programului „Masă caldă”.

A sprijinit:

- 51. – organizarea olimpiadelor județene și naționale;
- 52. – clarificarea statutului juridic și reabilitarea unor instituții de învățământ;
- 53. – soluționarea unor probleme sau situații deosebite, apărute în procesul de predare/învățare în limba maternă.

A acordat:

- 54. – burse elevilor din venituri proprii.

A evidențiat:

- 55. – efectul negativ al comasării claselor.

IV. RELIGIE

A înaintat memorii pentru:

- 56. – finanțarea echitabilă a bisericilor;
- 57. – editarea de cărți cu tematică religioasă;
- 58. – înființarea de posturi pentru personalul clerical și neclerical.

V. CULTURĂ

A solicitat:

- 59. – reînființarea Departamentului pentru minorități din cadrul Ministerului Culturii;
- 60. – creșterea timpului alocat de posturile televiziunii publice emisiunilor consacrate minorităților naționale;
- 61. – adaptarea măsurilor privind susținerea financiară a radioului public, una dintre puținele surse sigure de informare pentru cetățenii români din țară și din străinătate;
- 62. – eficientizarea centrelor de informare și promovare turistică.

A susținut:

- 63. – necesitatea continuării organizării și desfășurării evenimentelor culturale specifice minorităților naționale, care completează și îmbogățesc cultura europeană.

VI. COMUNITATE

A solicitat:

- 64. – rezolvarea problemei apei potabile în județele afectate;
- 65. – rezolvarea problemei deselor căderi de curent în localitățile aflate la granița țării;
- 66. – digitalizarea și dotarea bibliotecilor comunale și accesul gratuit la internet în spațiile publice;
- 67. – efectuarea, la timp, a plăților subvențiilor pentru pășune;
- 68. – îmbunătățirea sistemului de avertizare RO-ALERT;
- 69. – susținerea producătorilor autohtoni în actualul context pandemic;
- 70. – dezvoltarea mediului antreprenorial din zonele rurale;
- 71. – adoptarea de măsuri fiscale privind stimularea relocării unor producții, în vederea creării de locuri de muncă.

A pledat pentru:

- 72. – înființarea rețelei de gaz, reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale;

- 73. – înființarea Poliției Animalelor;
- 74. – îmbunătățirea calității apei potabile, distribuite în sistem centralizat;
- 75. – implementarea de măsuri privind creșterea siguranței pe drumurile naționale;
- 76. – accelerarea programului guvernamental Start-up Nation pentru anul 2020.

VII. PARTENERIATE

A susținut:

- 77. – parteneriate pentru atragerea de fonduri europene;
- 78. – parteneriate în vederea rezolvării problemelor complexe cu care se confruntă comunitățile locale.

VIII. LEGIFERARE

- 79. – propuneri legislative privind exercitarea efectivă a drepturilor și libertăților fundamentale;
- 80. – inițiator al propunerii legislative pentru completarea OUG nr. 195/2002, privind circulația pe drumurile publice;
- 81. – propuneri pentru instituirea „Zilei Ziaristului Român”;
- 82. – co-inițiator al Legii nr. 247/2017 privind instituirea „Zilei Minorităților Naționale din România”;
- 83. – propuneri pentru reglementarea situației ONG;
- 84. – co-inițiator al Legii nr. 8/2020 privind drepturile de autor și drepturile conexe;
- 85. – propuneri la proiectul Codului administrativ al României;
- 86. – propuneri la legislația privind organizațiile minorităților naționale;
- 87. – propunere la noua Lege a pensiilor privind respectarea principiului echității;
- 88. – propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002;
- 89. – inițiatorul Legii nr. 213/2018 privind instituirea zilei de 9 noiembrie ca „Ziua Limbii Ucrainene”;
- 90. – inițiatorul proiectului de hotărâre privind modificarea art. 258 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților;
- 91. – co-inițiator al Legii nr. 200/2020 pentru completarea OUG nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România;
- 92. – propuneri pentru aplicarea legislației privind domeniul ordinii publice și siguranței cetățeanului;
- 93. – inițierea campaniei „Cunoaște! Susține! Rezolvă!”;
- 94. – co-inițiator al Legii nr. 52/2018 pentru modificarea Legii privind finanțele publice locale și ale Legii administrației publice locale;
- 95. – co-inițiator al Legii nr. 291/2018 privind aprobarea obiectivului de investiții Autostrada Iași – Târgu Mureș;
- 96. – co-inițiator al Legii nr. 64/2020 pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr.153/2017, privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

IX. RELAȚII BILATERALE

- 97. – a contribuit la dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina, la lărgirea orizontului și experienței promovării bunelor relații între cele două țări și popoare, cu numeroase preocupări și acțiuni în acest domeniu;
 - 98. – a participat la lucrările Comisiei interguvernamentale mixte româno-ucrainene, privind protecția persoanelor aparținând minorităților naționale;
 - 99. – a făcut parte din delegația Parlamentului României pentru inițierea dialogului cu instituțiile din Ucraina, în vederea asigurării protecției drepturilor cetățenilor aparținând comunității românești autohtone din Ucraina;
 - 100. – a contribuit la dezvoltarea relațiilor de colaborare cu: Congresul Mondial al Ucrainenilor (SKU), Congresul European al Ucrainenilor (EKU), Consiliul Mondial Ucrainean de Coordonare (UVKR) și Asociația pentru legăturile cu ucrainenii de peste hotarele Ucrainei (Asociația „Ucraina – Lumea”).
- Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) este o organizație reprezentativă parlamentară a comunității ucrainene din țara noastră.

INTERVIU CU PREȘEDINTELE UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA ȘI DEPUTATUL MINORITĂȚII UCRAINESE ÎN PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Ioan Herbil: – Ar fi trebuit să încep acest interviu cu o întrebare legată de Alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, care s-au desfășurat la 27 septembrie a.c., în urma cărora Uniunea Ucrainenilor din România, organizație în fruntea căreia sunteți de cinci ani, a obținut un rezultat foarte bun, 40 de mandate, mai ales dacă îl comparăm cu cel din anii precedenți (numărul de consilieri fiind de 3 ori mai mare, comparativ cu cel din 2016), dintre care 39 de consilieri locali și, în premieră, un portofoliu de primar. Totuși, suntem conștienți de faptul că alegerile, fie ele parlamentare, fie locale nu se pregătesc doar în campania electorală sau cu o lună înainte ca aceasta să înceapă, ci, în spatele unor rezultate notabile, stau ani de muncă pe toate palierele unei organizații. Dar, neavând posibilitatea de a vă lua un interviu imediat după alegerile din 2016 sau chiar m-aș întoarce cu încă un an în urmă, 2015, la cel de-al VII-lea Congres, la care ați fost ales, pentru prima dată, președinte al UUR, vă adresez întrebarea, firească în asemenea condiții: Care au fost starea și spiritul Uniunii la preluarea mandatului de președinte, în toamna lui 2015?

Nicolae Miroslav Petrețchi: – Nu mai este un secret faptul că atmosfera din cadrul Uniunii nu a fost una armonioasă, în special la finele anului 2015, când foști reprezentanți ai UUR purtau un război deschis, mai mult pentru propriile interese, în timp ce, la nivelul Uniunii, nu exista o situație reală cu privire la problemele cu care se confruntă etnicii ucraineni, ceea ce a distanțat și mai mult organizația de cei pe care îi reprezintă.

De parcă nu ar fi fost suficient, toate acestea au fost completate cu o lipsă a coeziunii interne, astfel încât, la începutul anului 2016, împreună cu membrii din conducerea Uniunii aleasă la cel de-al VII-lea Congres am inițiat efectuarea unei analize serioase asupra acestor deficiențe, însă fără să uităm de problema unității, care era strâns legată de cea a democrației interne. Totodată, conducerea și-a fixat ca obiectiv abandonarea vechilor rivalități și buna conlucrare cu toate organizațiile județene, apreciind fiecare organizație și fiecare om după rezultatele activității, și nu după simpatii ori antipatii, cum se proceda până la acea dată. Astfel, au fost reînființate organizații locale în localitățile cu populație majoritar ucraineană, unde, cu toate că numărul etnicilor era de ordinul miilor, Uniunea nu „exista”, nu avea organizații, nu desfășura activități culturale, nu participa la alegeri locale etc. (de ex. Bistra, Repedea). Mai mult, ședințele organelor de conducere ale Uniunii au fost organizate în toate filialele UUR, iar un punct distinct al ordinii de zi a fost dedicat, de fiecare dată, întâlnirii cu membrii birourilor locale, unde au fost dezbătute problemele locuitorilor din zonele respective.

Toată lumea, cu excepția celor care au susținut și până atunci starea de tensiune în cadrul Uniunii, s-a declarat mulțumită de colaborarea care s-a refăcut cu „organizațiile problemă”, ceea ce a dus la o „explozie” a evenimentelor culturale, concursurilor și taberelor pentru copii, lansărilor de carte, precum și realizarea de parteneriate cu școlile, administrațiile publice centrale și locale, bisericele, administrațiile de stat din Ucraina, Congresul Mondial al Ucrainenilor, Congresul European al Ucrainenilor, Consiliul Mondial de Coordinare al Ucrainenilor.

Mai exact, în perioada 2016-2020, UUR a organizat peste 1000 de evenimente culturale, menite să păstreze și să promoveze limba, cultura și tradițiile etnicilor ucraineni din Româ-

nia, în condițiile în care, până atunci, într-un an, Uniunea organiza între 60-75 de activități de acest gen.

Pe lângă toate acestea, au fost reînnoite colaborările cu Vicariatul Ortodox Ucrainean și cu cel Greco-Catolic, fiind organizate numeroase acțiuni de caritate, inclusiv în perioada pandemiei, când Uniunea a sprijinit, din donațiile membrilor Consiliului Uniunii, persoane cu probleme sociale, spitale, școli și administrații publice locale, în toate județele unde trăiesc și etnici ucraineni.

Nu în ultimul rând, s-a îmbunătățit prezența Uniunii Ucrainenilor din România la adunările organismelor internaționale reprezentative ale diasporei ucrainene, unde organizația noastră era și este membră. În prima etapă, am reușit să participăm cu toți membrii Prezidiului, iar, mai apoi, cu toți membrii Consiliului, demersul respectiv fiind extrem de apreciat la nivelul conducerii forurilor internaționale. Acest lucru a reprezentat o noutate, având în vedere faptul că până în 2016, la aceste adunări, Uniunea participa cu un număr mult mai mic de reprezentanți, situat între 2-6 persoane, noua formulă de participare dând ocazia președinților filialelor și comisiilor UUR să ia parte la conferințe tematice, mese rotunde și simpozioane, la care au avut atât ocazia de a face cunoscută vasta experiență a Uniunii, cât și posibilitatea de a-și îmbogăți propriile cunoștințe, ca urmare a întâlnirilor cu reprezentanții altor organizații similare de peste ocean.

I. H.: – În toamna anului următor, au avut loc Alegerile legislative 2016. Fiind primele alegeri parlamentare la care ați candidat, cu siguranță v-au rămas întipărite în minte numeroase momente din acea perioadă. Care anume?

N. M. P.: – Sunteți la curent cu faptul că, în ultimul deceniu, Uniunea Ucrainenilor din România s-a confruntat cu un atac fără precedent, prin încercări induse din afara acesteia, unele chiar foarte periculoase, venite din partea unui grup de infractori, care au încercat să acapareze identitatea și patrimoniul Uniunii. Ticluind să se prezinte sub identitatea falsă de reprezentanți ai UUR, invocând până și însemnele, sediul și elementele de identificare a organizației noastre, pentru a complica lucrurile, aceștia au reușit să pună la îndoială inclusiv identitatea noastră etnică.

Mai întâi, grupul condus, inițial, de Morhan Dumitru, iar, după intrarea acestuia la închisoare, de către Grijac Gheorghe Alexa, a încercat să cloneze UUR. Spre exemplu, unul dintre reprezentanții grupului s-a prezentat chiar și la Oficiul poștal de care aparține sediul UUR, încercând să sustragă corespondența destinată Uniunii.

A doua modalitate de acaparare a Uniunii a constat în prezentarea, fără rușine, în instanță, cu acte false semnate de numita Robu Tania Paulina, dându-se drept vicepreședinte al UUR, și de Grijac Gheorghe Alexa, drept președinte sau secretar general.

Al treilea mod a fost metoda Marocico, care, după cum foarte bine cunoașteți, a chemat în judecată în calitate de pârâți pe toți cei care participaseră la Congresele UUR. Tocmai prin aceste tactici perfide pe care le-am menționat, combinate cu interese personale și cu colportarea de minciuni și exagerări la adresa UUR, aceste elemente agitatoare au înscenat încurcătura din timpul campaniei electorale din anul 2016, când ucrainenii din România riscau să rămână fără posibilitatea de a avea candidat la alegerile parlamentare de atunci.

I. H.: – Și astfel, la 22 decembrie 2016, v-ați început primul mandat în calitate de deputat în

Parlamentul României. Este cunoscut faptul că, în perioada 2016-2020, numărul interpelărilor, al întrebărilor, al proiectelor legislative și al proiectelor de hotărâri depășește cu mult pe cele ale predecesorilor Dvs. adunate la un loc. Cum explicați acest lucru?

N. M. P.: – Pe de o parte, debutul activității mele ca reprezentant al minorității ucrainene nu a fost scutit de curiozități neașteptate, astfel încât am fost nevoit să-mi asum o adevărată campanie de îmbunătățire a imaginii Uniunii Ucrainenilor din România. Ca urmare a prestației mele onorabile în fața colegilor deputați, GPMN mi-a propus să ocup funcția de Secretar al Comisiei permanente pentru cultură, învățământ și mass-media a Camerei Deputaților, reluându-se astfel cutuma ca reprezentantului minorității ucrainene să-i revină o poziție mai importantă decât cea de simplu membru al unei comisii parlamentare (ca, de pildă, în legislatura 2012-2016), aceasta fiind una dintre cele mai laborioase și influente comisii parlamentare permanente. La nicio lună de zile de la prezentarea, în cadrul ședinței Prezidiului Executiv al UUR, situației din cadrul GPMN, când am adoptat măsurile convenite privind restabilirea imaginii corecte a comunității etnice ucrainene în rândul deputaților, membrii Grupului Parlamentar au demonstrat că și-au revizuit, în mod fundamental, părerile preconcepuate.

De asemenea, GPMN m-a desemnat să reprezint acest grup parlamentar în cadrul Comitetului Director al Grupului Român al Uniunii Interparlamentare (GRUI) pentru întreaga legislatură, fapt care a adus aprecieri Uniunii noastre, iar participarea ei în cadrul grupului a adus un aport însemnat atât la dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina, cât și la coeziunea întregii diaspore ucrainene. Lucrul acesta ne-a lărgit orizontul și experiența promovării bunelor relații între țări și popoare, având o influență pozitivă inclusiv asupra activității Uniunii Ucrainenilor din România, cu numeroase preocupări și acțiuni în acest domeniu.

Pe de altă parte, cititorii „Curierului ucrainean” sunt la curent cu faptul că, în anul 2017, am inițiat o acțiune pe termen lung, intitulată „Cunoaște! Susține! Rezolvă!”, care presupune documentarea la fața locului (în județele cu populație ucraineană) asupra problemelor semnalate de către alegători, discuții cu factorii responsabili județeni și locali, inventarierea principalelor probleme ce-și pot găsi rezolvarea prin mijloace parlamentare și monitorizarea acestora până la rezolvarea lor definitivă.

Astfel, mi-am conturat o agendă de lucru pe termen scurt, mediu și lung, în funcție de complexitatea fiecărei probleme, stadiul acesteia și posibilitățile tehnice și financiare în soluționarea ei.

Nu în ultimul rând, la fiecare ședință a conducerii Uniunii, un punct distinct al ordinii de zi era rezervat activității deputatului, care prin deplasările în teren și menținerea legăturii cu alegătorii a făcut ca mulți dintre cetățeni să prindă curaj și să ne prezinte problemele cu care se confruntă. De asemenea, în ziarul „Curierul ucrainean” a fost inițiată rubrica „Din agenda deputatului”, unde sunt descrise principalele demersuri parlamentare realizate în decursul unei luni, ceea ce a asigurat și o transparență asupra activității mele de parlamentar.

(Continuare în pagina a 11-a)

INTERVIU CU PREȘEDINTELE UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA ȘI DEPUTATUL MINORITĂȚII UCRAINENE ÎN PARLAMENTUL ROMÂNIEI

(Urmare din pagina a 10-a)

I. H.: – Cunoșcând bine activitatea Dvs. de parlamentar, am observat că întrebările și interpelările pe care le-ați formulat și adresat membrilor Guvernului României și diferitelor Agenții Naționale nu vizează doar etnia ucraineană sau, mai bine spus, întrebările vin din partea etnicilor ucraineni, dar de rezolvarea lor beneficiază și populația majoritară. Există vreo diferență între un deputat GPNM și unul de circumscripție? Și dacă da, în ce constă aceasta?

N. M. P.: – Față de ceilalți parlamentari, deputații aparținând minorităților naționale au o situație aparte, aceștia nu răspund doar în fața cetățenilor unei anumite circumscripții, având în vedere că ei sunt aleși la nivel național și fiind cunoscut faptul că etnicii ucraineni trăiesc compact în 12 județe ale țării. Din această poziție, deputații GPNM pot observa mai bine dacă problemele semnalate de cetățeni sunt prioritizate obiectiv sau după alte criterii.

Astfel, întrebările și interpelările deputaților minorităților naționale trebuie analizate cu mai mult interes, deoarece aceștia nu se adresează de pe poziția colegialității, ci de pe cea a cunoașterii reale a urgențelor din teritoriu. Însă, din nefericire, încă există cazuri, când unii miniștri se abat de la întrebările adresate, răspunzând parțial, deviind de la subiect, utilizând chiar și date eronate puse la dispoziție de aparatul din subordine.

I. H.: – Domnule deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, care dintre interpelările și întrebările formulate de către Dvs. s-au soluționat pozitiv și dacă puteți să numiți câteva dintre acestea?

N. M. P.: – În primul rând, aș dori să definesc noțiunile de *întrebare*, respectiv *interpelare*: *Întrebarea* „constă într-o cerere de a răspunde dacă un fapt este adevărat, dacă o informație este exactă, dacă Guvernul și celelalte organe ale administrației publice înțeleg să comunice Camerei informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților sau de comisiile permanente ori dacă Guvernul are intenția de a lua o hotărâre într-o problemă determinată”, iar *interpelarea* „reprezintă o cerere adresată Guvernului de un grup parlamentar, de unul sau mai mulți deputați, prin care se solicită explicații asupra politicii Guvernului în probleme importante ale activității sale interne sau externe”.

Răspunsurile depind foarte mult de felul în care unui reprezentant ai Ministerelor de resort înțeleg să răspundă la întrebările adresate de către deputați, existând, inclusiv, cazuri, când aceștia răspund parțial sau, mai grav, așa cum am amintit mai sus, utilizează date eronate.

Cazuri asemănătoare am întâmpinat la întrebările adresate privind situația juridică a liceului „Taras Șevcenko” (din Sighetu Marmației), starea manualelor școlare destinate învățământului în limba maternă, lipsa semnalului de telefonie mobilă în județele aflate la granița României, problema transportului feroviar, a regimului de circulație a medicamentelor de uz veterinar, situația defrișărilor la nivel național sau în cazul întrebărilor privind abordarea unor instituții de învățământ pentru asigurarea exercitării reale a dreptului la educație în limba maternă, situația microbuzelor școlare destinate instituțiilor de învățământ din mediul rural, problemele cu care se confruntă locuitorii Deltei Dunării ori întrebarea privind inscripțiile rutiere bilingve de la intrarea/ieșirea în/din comuna Rona de Sus. Bineînțeles, în astfel de situații am fost nevoit

să revin asupra întrebărilor adresate, deși, în continuare, există cazuri în care răspunsurile la întrebări conțin date eronate sau incomplete.

În această ordine de idei, pentru a vă prezenta un caz concret, aș dori să mă opresc asupra situației care afecta proiectele de dezvoltare rurală a comunei Poienile de sub Munte. Pe de o parte, localitatea avea nevoie stringentă de lucrări de modernizare, iar, pe de alta, documentația înaintată de Primărie către Ministerul de resort era blocată de depășirea unui anumit plafon de finanțare. Față de dificultatea rezolvării unei asemenea situații, am încercat să-mi unesc demersurile cu ale unui alt coleg parlamentar, care s-a declarat

foarte preocupat de problema localității respective, ba chiar a identificat și anumite soluții în acest sens. Convinși fiind de faptul că Poienile de sub Munte trebuie să primească un sprijin real, nu doar sub forma unor intenții, am avut o întrevedere de lucru productivă cu președintele Consiliului Județean Maramureș și cu prefectul județului de la acea vreme, în timpul căreia au fost identificate soluții de sprijinire privind demararea proiectelor de reabilitare a școlii și grădiniței din Poienile de sub Munte.

Un alt exemplu de demers parlamentar cu rezultate pozitive a fost legat de Codul administrativ. Aproape toți cunosc faptul că adoptarea Codului a întâmpinat mari obiecții din partea partidelor. Abordarea mea a fost însă una constructivă. În pofida timpului scurt de care am dispus pentru depunerea amendamentelor, m-am adresat, în scris, consilierilor locali ai UUR (la vremea respectivă, neavând primari din partea UUR!), primarilor, președinților de consilii județene ai unităților administrativ-teritoriale cu populație ucraineană, sugerându-le să-mi comunice eventualele propuneri de amendamente. Din cauza intervalului scurt, nu au sosit prea multe propuneri scrise. Cu toate acestea, am reușit să depun nu mai puțin de 14 amendamente, apreciate pozitiv în procesul de adoptare a Codului.

O altă intervenție parlamentară a fost legată de manualele auxiliare destinate minorităților naționale, în contextul nemulțumirilor provocate de excesul de material didactic (manuale pentru educația fizică!), ministrul Educației Naționale declarând public că va interzice cu desăvârșire folosirea manualelor auxiliare. Alertat de respectiva declarație și conștient fiind că pentru elevii ucraineni aceasta era singura variantă viabilă în proce-

sul educațional, am adresat o întrebare scrisă, urmare căreia am ajuns la un consens cu MEN (azi, MEC) în ceea ce privește acceptarea manualelor auxiliare și includerea lor în procedurile ministerului spre avizare.

Remarcând trendul descendent al populației școlare care frecventează formele de învățământ în limba ucraineană, am ajuns la concluzia că, pe lângă factori demografici obiectivi, există și cauze subiective ale scăderii interesului în această privință, datorate problemei manualelor școlare, observând, totodată, că, de multă vreme, doleanțele de acest tip erau doar comentate în cadrul Uniunii, fără să fie transmise în mod convingător și insistent autorităților publice.

În acest context, pe de o parte, am constatat că Uniunea s-a bazat prea mult pe interesul responsabil al demnitarilor care au reprezentat Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale în structurile guvernamentale, însă aceștia preocupându-se, cel mult, de minoritatea din care ei înșiși făceau parte. În astfel de condiții, am făcut o meticuloasă analiză a crizei manualelor școlare, constatând numeroase curențe și neglijențe acumulate de-a lungul timpului. Cea mai mare vină o purtau structurile MEN, care, fără știrea UUR, au inclus în caietul de sarcini tiraje derizorii, eronate, ce au eliminat interesul editorilor. Pe de altă parte, au fost identificate anumite exigențe exagerate ale reglementărilor în vigoare, cum ar fi: dublarea formei scrise cu manuale virtuale; dublarea efortului de elaborare prin traducerea integrală în limba română a proiectelor și formalitățile greoaie privind procurarea manualelor din import.

Totodată, în domeniul educației, au apărut și alte blocaje punctuale, dintre care aș aminti: -postul de inspector pentru învățământul în limbile minorităților naționale de la ISJ Timiș, care nu putea fi ocupat din cauza unor prevederi nerealiste din instrucțiunile în materie; - tendințele contradictorii legate de clasele cu predare în limba ucraineană de la Colegiul Național „Iulia Hașdeu” din Lugoj, deși, pe de o parte, numărul cererilor de înscriere și performanțele elevilor creșteau, iar, pe de alta, factorii decidenți înclinau spre transferarea claselor la o unitate de învățământ mai puțin prestigioasă.

Hotărât să înlătur asemenea tendințe și riscuri atât pentru anul școlar 2019-2020, cât și în perspectivă, m-am adresat MEN cu o prezentare a unui caz concret, precum și a aspectelor de principiu. Mai grav a fost blocajul din județul Caraș-Severin, unde, de multă vreme, Inspectoratul Școlar Județean aprobase constituirea unor clase cu predare în limba ucraineană la Reșița și Caransebeș, dar avizele Ministerului nu mai soseau, deși anul școlar începuse. Drept urmare, am formulat o intervenție parlamentară foarte energică, în urma căreia situația a fost deblocată, clasele respective funcționând deja. Tot în această perioadă, am fost sesizat de conducerea Școlii Gimnaziale din satul Cornuțel, comuna Pălțiș, județul Caraș-Severin, despre faptul că, din cauza unei atitudini discreționare a autorității administrativ-teritoriale, nu se mai asigură plata salariilor personalului școlii. După convenite discuții și lămuriri cu cei în drept, dl director Mihai Bobic a confirmat, printr-o scrisoare de mulțumire, că procesul de plată a salariilor a fost reluat.

(Continuare în pagina a 12-a)

INTERVIU CU PREȘEDINTELE UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA ȘI DEPUTATUL MINORITĂȚII UCRAINENE ÎN PARLAMENTUL ROMÂNIEI

(Urmare din pagina a 11-a)

Un incident și mai complicat a survenit în sfera învățământului superior, când rectorul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava a hotărât, de unul singur, întreruperea înscrierilor la admitere pentru specializarea de limbă și literatură ucraineană de la Facultatea de Litere. Măsura a fost inițiată în ajunul închiderii sesiunii de înscrieri și urma să afecteze pe cei deja înscriși. Nu a rămas decât calea unui apel urgent la autoritățile administrației centrale. În decurs de numai câteva ore, înscrierile au fost reluate, iar secția ucraineană de la Facultatea de Litere a universității sucevene funcționează normal și astăzi. Însă, pentru a preîntâmpina revenirea la asemenea tendințe și pentru a clarifica lucrurile din capul locului, am adresat, în acest sens, de la Tribuna Camerei Deputaților, o întrebare.

Împreună cu alți 6 parlamentari ai minorităților naționale am constatat că, într-un număr de 151 de unități de învățământ, dintre care 9 în limba ucraineană, dreptul privind ocuparea funcției de director adjunct nu era respectat, motivul invocat de funcționarii MEN fiind Ordinul MECT (acronimul, de la acea vreme, al ministerului de resort) nr. 4.865/2011, privind aprobarea Normelor metodologice aferente prin care ocuparea funcției de director adjunct era condiționată de un număr minim de clase. Pornind de la principiul „că norma metodologică nu este mai presus de lege”, am adresat o întrebare scrisă Ministrului Educației Naționale, însoțită de lista celor 151 de unități școlare.

Conștientizând că biserica reprezintă un element fundamental în păstrarea limbii, culturii și tradițiilor ucrainene, am început să dezvolt o bună relație de colaborare cu Departamentul Cultelor, semnalând și explicând reprezentanților Secretariatului de Stat pentru Culte nevoia de a sprijini finalizarea lucrărilor la Bisericele ortodoxe ucrainene din județele Maramureș, Suceava, Timiș, Caraș Severin, Tulcea, București, inclusiv subvenționarea posturilor ecleziastice de la recent înființata Parohie Ortodoxă Ucraineană din București. Mi-am exprimat insatisfacția că postul de preot la Biserica din București nu a fost cuprins în bugetul Secretariatului de Stat pentru Culte pentru anul în curs, deși acesta a fost solicitat în perioada dezbaterii Legii Bugeului. Domnul Secretar de stat a expus pe larg și critic la adresa instituțiilor competente erorile de ordin birocratic care au cauzat această scăpare. Domnia Sa i-a contactat imediat, telefonic, pe responsabilii care aveau competența de a îndrepta situația, aceasta fiind definitiv remediată la rectificarea exercițiului bugetar. Solicitând precizări Secretariatului de Stat pentru Culte în legătură cu omiterea de la finanțare a bisericilor ucrainene, am demonstrat, printr-o scrisoare, cu date concrete, că bisericile ucrainene din județele Maramureș, Suceava, Caraș Severin, Tulcea și, nu în ultimul rând, din Timișoara au depus documentațiile corespunzătoare.

O altă ramură importantă în procesul păstrării identității culturale o reprezintă emisiunile dedicate minorităților naționale. Realizând o analiză aprofundată, inclusiv prin efectuarea de vizite la televiziunile teritoriale ale TVR, am constatat că etnia ucraineană ajungea, în anul 2015, să fie difuzată doar 5 ore 51 minute și 4 secunde, cu toate că reprezentăm a 3-a minoritate, după numărul de etnici. Observând toate aceste neconcordanțe,

în conformitate cu prevederile art. 61, teza finală și ale art. 71 din Regulamentul Camerei Deputaților, am solicitat pentru includerea pe ordinea de zi a celei mai apropiate ședințe a Comisiei din care facem parte a următorului punct: Invitarea dnei Doina Gradea, Președinte-Director General al Televiziunii Române, pentru a da lămuriri în legătură cu politica și practicile editoriale și administrative ale TVR în domeniul satisfacerii obligației de a reflecta, în mod corespunzător și obiectiv, viața și preocupările minorităților naționale. Importanța și urgența obținerii acestor lămuriri era impusă de următoarele constatări: structura emisiunilor consacrate minorităților naționale ignoră, în mod sistematic, atât ponderea populației diferitelor etnii, cât și amploarea, consistența și diversitatea manifestărilor lor culturale; existența discordanței evidente și neproductive între prezența echipelor de reporteri ale TVR la manifestările publice ale comunităților etnice și includerea reportajelor, care ar trebui să rezulte tocmai din aceste deplasări, în emisiunile de profil; nefinalizarea în materiale editoriale transmise pe post a celor realizate din deplasările echipelor de reportaj este cu atât mai reprobabilă, cu cât cheltuielile sunt suportate nu doar de către TVR, ci, adesea, și de comunitățile etnice organizatoare; existența tendinței neavenite de modificare a grilei de programe a unor studiouri teritoriale în dauna emisiunilor consacrate reflectării vieții și activității comunităților etnice și lipsa personalului cunoscător al limbii ucrainene. Urmare a acestor demersuri, minoritatea ucraineană a fost mult mai vizibilă pe micile ecrane, timpul alocat acesteia ajungând la 12 ore 45 minute și 12 secunde, în 2018 (față de 5 ore 51 minute și 4 secunde, în 2015). Totodată, menționez că am realizat demersurile necesare pentru obținerea a 2 posturi de colaborator, prin care vor fi realizate emisiuni dedicate minorității ucrainene.

Convins că localitățile cu populație majoritar ucraineană trebuie să primească un sprijin real, nu doar sub forma unor intenții, am avut o consistentă întrunire de lucru cu președinții Consiliilor Județene, în timpul cărora au fost identificate soluții de sprijinire pentru demararea proiectelor de reabilitare depuse de primării.

În repetabila problemă a transportului public zonal, s-au adresat, prin intermediul organizațiilor județene Timiș și Arad, și locuitorii din Remetea Mică și Zăbrani. Pentru a atrage atenția autorităților în domeniu într-o măsură mai ridicată, la nivel regional, iar nu ca fiind doar o problemă locală, am înscris noua sesizare în contextul larg al demersurilor deja făcute. Probleme similare au fost sesizate de către etnici ucraineni și în zona de nord a României, din Maramureșul istoric, unde circulația pe singura magistrală feroviară care leagă locuitorii acestei regiuni de restul țării se desfășoară cu dificultate. În regiune, nu există alte mijloace publice de transport în comun, deși elevii și, în general, populația localităților Bistra, Petrova, Leordina, Vișeu de Jos, Rus-cova, Repedea, Poienile de sub Munte, Borșa, Moisei, Lunca la Tisa sunt nevoiți să se deplaseze, zilnic, la unitățile de învățământ și la locurile de muncă, uneori, pe distanțe de aproape 60 de km. În consecință, am adresat și noului ministru al Transporturilor, dlui Alexandru Răzvan Cuc, o întrebare oficială, urmare căreia situația a fost remediată.

Repercusiunile catastrofale ale fenomenelor meteorologice extreme, observate și în județele, unde există și comunități de etnici ucrai-

neni, m-au determinat să adresez ministrului de Interne de la acea vreme, dnei Carmen Daniela Dan, o întrebare scrisă privind Sistemul RO-ALERT, care, în mod normal, trebuia să avertizeze cetățenii înaintea vreunui pericol natural iminent, iar nu să se activeze și să-i anunțe pe locuitorii din zona afectată după ce grindina încetase. Urmare a întrebării, ministrul a transmis faptul că pentru prevenirea înregistrării unor aspecte negative similare, Departamentul pentru Situații de Urgență și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență au dispus măsuri pentru reinstruirea întregului personal cu atribuții în transmiterea mesajelor de avertizare a populației prin intermediul Sistemului RO-ALERT, inclusiv configurarea unei conexiuni de tip voce care, permite intrarea în conferință a personalului cu atribuții din cadrul Departamentului pentru Situații de Urgență, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și Administrației Naționale de Meteorologie și realizarea unei conexiuni de date automate între Centrul Național de Prognostice Meteorologice din cadrul Administrației Naționale de Meteorologie și Sistemul RO-ALERT, prin interconectarea cu Sistemul de Alertare Meteo al ANM.

La sfârșitul anului 2017, la solicitarea mai multor cetățeni din Maramureșul istoric, am adresat ministrului Sănătății de la acea vreme o întrebare (2503 A din 04.12.2017) privind lipsa asistenței de specialitate pentru bolnavii de TBC din localitățile de pe Valea Vișeuului, județul Maramureș. Reverificând situația în teritoriu, în 2019, am constatat că, în anul 2014, postul de medic specialist a fost scos la Concursul național de intrare în Rezidențiat și ocupat de către un medic cu contract de muncă, încheiat cu Spitalul Orășenesc Vișeu de Sus, la data de 08.12.2014, dar că în momentul în care medicul specialist a dorit să se prezinte la locul de muncă a constatat că nu poate consulta, ca urmare a faptului că spitalul se afla în reabilitare, iar spațiul fostului Compartiment Pneumologie-TBC fusese ocupat de Compartimentul de Cardiologie.

Urmare a celor menționate mai sus, în conformitate cu dispozițiile art. 197 alin. (2) din Regulamentul Comun al Camerei Deputaților și Senatului, am adresat o întrebare, prin care am solicitat lămuriri cu privire la: - asigurarea serviciilor de prevenire, depistare, tratare și creștere a aderenței la tratamentul pentru bolnavii cu tuberculoză, în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății; - măsurile întreprinse de Ministerul Sănătății pentru ca acțiunile prevăzute în Strategia Națională de Control al Tuberculozei să poată fi implementată și dacă poate fi respectată în România Strategia Națională de Control al Tuberculozei 2015-2020, care are ca scop eliminarea acestei boli ca problemă de sănătate publică în România până în 2050... Și multe altele...

I. H.: – Nu prea sunt de acord cu formulările de genul „cel mai mare”, „cel mai important” și altele de acest tip, dar, totuși, o să vă adresez următoarea întrebare: Care este cea mai importantă realizare a Dvs. în calitate de președinte al UUR și cea de deputat din partea minorității pe care o păstoriți?

N. M. P.: – Îmi este foarte greu să ierarhizez realizările după importanța lor. Cu siguranță fiecare realizare, fiecare rezolvare, fiecare demers a avut un rol aparte.

(Continuare în pagina a 13-a)

INTERVIU CU PREȘEDINTELE UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA ȘI DEPUTATUL MINORITĂȚII UCRAINENE ÎN PARLAMENTUL ROMÂNIEI

(Urmare din pagina a 12-a)

Cu toate acestea, aș dori să menționez rezoluția privind unitatea în cadrul Uniunii Ucrainenilor din România, care, așa cum am menționat mai sus, a făcut ca membrii Uniunii, liderii filialelor și ai organizațiilor locale ale UUR împreună cu conducerea acesteia să reacționeze pozitiv la apelul la unitate, participând la numeroase activități inițiate în acest sens, iar rezultatele nu au întârziat să apară.

Nu pot omite proiectele inițiate de subsemnatul sau pe cele la care am fost coautor, precum instituirea zilei de 9 noiembrie ca fiind „Ziua Limbii Ucrainene”, „Ziua minorităților naționale”, modificarea regulamentului Camerei Deputaților, urmare căreia problemele semnalate de cetățeni pot fi înaintate și în perioada când Parlamentul nu se află în sesiune ordinară ori pe cele privind manualele auxiliare sau școlare ori campania „Cunoaște! Susține! Rezolvă!” etc.

Cu siguranță, toate acestea se intersectează, sunt într-o strânsă interdependență, chiar indisolubile, motiv pentru care dacă nu ocupam cele două funcții, de președinte al UUR, respectiv de deputat, cu siguranță toate cele prezentate nu puteau fi realizate.

I. H.: – Revin asupra alegerilor locale din data de 27 septembrie a.c., întrebându-vă dacă rezultatul acestora este cel scontat?

N. M. P.: – Începând cu anul 2008, numărul candidaților propuși pe listele UUR pentru consiliile locale a oscilat în jurul unei cifre minime, care nu reflecta nici structura demografică, nici rezerva de oameni capabili și apreciați de comunitate, existentă în majoritatea localităților cu populație ucraineană. În același timp, analizând informațiile privind ponderea populației de origine ucraineană, numărul membrilor UUR, cheltuielile pentru sprijinirea organizațiilor locale, pe de o parte, și numărul de aleși, pe de alta, am constatat că, în multe locuri, potențialul electoral nu se confirmă, mai ales după adoptarea măsurilor din luna februarie privind participarea cu succes la alegerile locale. Cu toate acestea, cu siguranță putem afirma că este cel mai bun rezultat al Uniunii din 1996 și până în prezent.

I. H.: – A fost analizat în cadrul Uniunii rezultatul alegerilor locale. În ce a constat această analiză?

N. M. P.: – Alegerile locale și obiectivul UUR de a obține cât mai multe mandate în unitățile administrativ-teritoriale atrag de la sine necesitatea ca o asemenea analiză să fie efectuată, motiv pentru care Conducerea Uniunii a demarat o astfel de acțiune în cadrul a două ședințe consecutive. Mai apoi, la ședința din 20-21 octombrie a.c., a fost emisă o hotărâre privind întocmirea unui raport asupra activității desfășurate în campania electorală și a rezultatelor obținute, acesta cuprinzând 11 puncte și urmând a fi întocmit de fiecare comitet județean împreună cu birourile organizațiilor locale, iar, după centralizarea lor, să fie luate măsurile statutare necesare pentru îmbunătățirea activității organizațiilor cu rezultate slabe.

I. H.: – Domnule președinte Nicolae Miroslov Petrețchi, cu toții am observat o îmbunătățire fără

precedent în funcționarea și funcționalitatea Uniunii Ucrainenilor din România. Credeți că mai sunt domenii ori filiale a căror activitate trebuie corijată?

N. M. P.: – Un punct important în viața Uniunii l-a reprezentat adoptarea rezoluției privind unitatea, unul dintre documentele care a stat la baza convocării Congresului Extraordinar al UUR din 2018. Acest document intern al organizației noastre, adoptat, în prima etapă, de Rada, în ședința plenară din 11 iulie 2017, ținută la Cluj-Napoca, preluat și votat de Congresul extraordinar din 23 iunie 2018, a însemnat, în opinia unora, punctul culminant al unității noastre interne.

De-a lungul timpului, am constatat faptul că documentul este de o permanentă actualitate, fiind oportun în a privi orice activitate importantă prin prisma unității. Conducerea Uniunii a observat că obiectivele Rezoluției din 11 iulie 2017 au fost urmărite și îndeplinite cu consecvență, situația și credibilitatea UUR fiind, incomparabil, superioare celor de acum 5 ani, când însuși forumul nostru suprem de conducere a devenit tema unei serii de scandaluri și procese, iar activitatea UUR se afla în pragul de a fi paralizată. Printr-un dialog continuu cu conaționalii noștri, prin întărirea conștiinței și hotărârii unanim acceptate a organelor de conducere alese de a lucra onest în slujba comunității, prin exigența manifestată față de respectarea disciplinei statutare, situația organizatorică a Uniunii, încrederea în UUR și prestigiul ei pot fi apreciate ca pozitive.

N. M. P.: – Cu toate că organizațiilor aparținând minorităților naționale le revine un mandat de deputat, firesc este ca o entitate reprezentativă, cum este Uniunea Ucrainenilor din România, să participe la alegerile locale sau generale cu lista completă, mai ales că, în cadrul organizației noastre, avem oameni valoroși, competenți.

Cunoaștem faptul că etnicii ucraineni trăiesc compact în patru regiuni ale României (Dobrogea, Bucovina, Ardeal, Banat), astfel încât candidații pentru alegerile generale propuși de Conducerea UUR sunt și reprezentanții respectivelor regiuni în Consiliul Uniunii, motiv pentru care aceștia sunt la curent cu problemele cu care se confruntă etnicii noștri.

I. H.: – Cum vedeți această campanie, ținând cont că ne aflăm într-o perioadă pandemică fără precedent, cauzată de COVID-19?

N. M. P.: – Nu mă îndoiesc de faptul că, aflându-ne în continuare într-o situație epidemiologică dificilă, din cauza unor restricții, la fel ca în campania pentru alegerile locale, și de această dată, se preconizează a fi o campanie anevoioasă. În acest context, atât Conducerea, cât și candidații Uniunii și-au luat măsurile necesare pentru a putea participa cu succes la Alegerile parlamentare 2020, din 6 decembrie, respectând toate restricțiile și recomandările impuse de autorități, privind diminuarea răspândirii SARS CoV-2.

I. H.: – Care este mesajul Dvs. pentru etnicii ucraineni și, în general, pentru electoratul din România, cu ocazia alegerilor parlamentare despre care vorbim?

N. M. P.: – Îmi exprim încrederea că atât membrii, cât și simpatizanții UUR sunt la curent cu activitatea noastră, despre care am relatat, lunar, în ziarele Uniunii și în mediul online. Cu toate acestea, aș dori să subliniez un lucru important, și anume că, pe parcursul acestui mandat, am răspuns prin fapte la încrederea acordată de oameni, ținând, în permanență, legătura cu ei. Prin colaborarea cu aceștia am reușit să cunosc doleanțele lor, am putut urmări cu atenție repartizarea corectă

a resurselor bugetare pe localități, am putut veghea la exercitarea neștirbită a drepturilor constituționale ale cetățenilor țării, am promovat cu mândrie cultura și tradițiile noastre, sprijinind, în același timp, școlile în limba maternă, pentru a deveni centre de performanță și de atracție, susținând, totodată, legile drepte și politicile înțelepte.

Cu siguranță, o să putem continua ceea ce am început acum patru ani, motiv pentru care, împreună cu colegii din Conducerea Uniunii, propunem electoratului Uniunii Ucrainenilor din România 100 de motive pentru care să susțină candidații UUR la Alegerile parlamentare din 6 decembrie, asigurându-i că ÎMPREUNĂ VOM REALIZA ȘI MAI MULT!

I. H.: – Domnule președinte și deputat Miroslov Nicolae Petrețchi, vă mulțumesc pentru disponibilitatea și amabilitatea de a răspunde acestor întrebări, dorindu-vă multă sănătate, putere de muncă, succes atât în activitatea din cadrul Uniunii Ucrainenilor din România, cât și în campania electorală care tocmai începe și, ulterior, în calitate de deputat. Să fie într-un ceas bun!

Ioan HERBIL

Încercările câtorva procesomani de a întreprinde mici focare litigante nu au alt efect decât acoperirea respectivilor de ridicol. Izbindu-se de trăinicia organizatorică și statutară a UUR, ațâțătorii la dezbinare vor căuta noi posibilități de subminare a unității ucrainenilor. Perseverența și viclenia acestora lasă să se întrevadă că ținta lor obsedantă este dezbinarea, fără-mișcarea comunității noastre etnice. Asemenea tendințe au fost semnalate și în ședința Consiliului Uniunii din luna august 2019, arătându-se că pe măsură ce „starea unității din interiorul UUR a devenit cea normală, persoane rău intenționate din afara Uniunii au început să acționeze asupra populației, supravalorizând sinonimele cuvântului ucrainean”.

Trebuie să ne considerăm ucraineni și să ne mândrim cu acest lucru, fără să uităm că unitatea și identitatea reprezintă valorile fundamentale ale existenței noastre, noi având datoria de a le perpetua și veghea la respectarea lor.

I. H.: – Iată-ne în pragul campaniei electorale privind Alegerile Parlamentare 2020. Uniunea Ucrainenilor participă cu lista completă, cu șase candidați. De ce?

„Școala de vară „Krok do Ukrainy (Un pas spre Ucraina)” – ediția iulie, 2020 –

Școala de vară „Krok do Ukrainy (Un pas spre Ucraina)”, organizat de MIOK (Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка») (Institutul internațional al educației, culturii și al legăturilor cu diaspora, din cadrul Universității Naționale „Politehnica din Lviv”), s-a desfășurat între 13 și 27 iulie 2020, online, din cauza pandemiei cu noul coronavirus. Școala a fost deschisă pentru

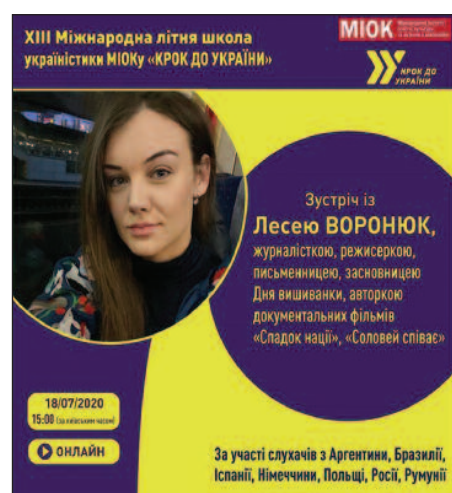
elevi, studenți, pentru persoane de toate vârstele, scopul acesteia fiind învățarea și aprofundarea limbii ucrainene. La curs, au luat parte persoane din România, Brazilia, Argentina, Spania, Germania, Rusia și Polonia.

Participarea studenților de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea București, la cursurile școlii de vară a fost posibilă datorită susținerii financiare acordate de Uniunea Ucrainenilor din România. Cei patru studenți participanți studiază limba ucraineană ca specialitate principală. Doi dintre ei, Sebastian Dincă și Alexandra-Narcisa Petrică, sunt studenți în anul II de studiu, iar Alexandra Iorga și Adriana Oprea sunt studente în anul I.

Cursul a început cu o probă scrisă și una orală, în vederea repartizării studenților pe niveluri de studiu. Proba scrisă a inclus trei etape, care

au constat în evaluarea nivelului de înțelegere a unui text audio, pe baza unui chestionar, verificarea cunoștințelor gramaticale și un test de creativitate. Proba orală, condusă de un profesor, a constat în evaluarea fluentei verbale și a ritmului vorbirii. Au fost adresate întrebări referitoare la locul de studiu al studenților, hobby-urile acestora sau muzica lor preferată. La finalul probei, studenții bucureșteni din anul II au fost plasați la cursurile pentru nivelul B1, iar studenții din anul I, la cele pentru nivelul A2.

După repartizarea studenților în funcție de nivelul de studiu, aceștia au primit programul de desfășurare a cursurilor. Astfel, de luni până vineri, în intervalul orar 10:00-12:00, studenții au avut posibilitatea de a-și perfecționa cunoștințele de gramatică a limbii ucrainene, îndrumați de profesori dedicați, iar, de la 12:00 la 13:00, au participat la discuții privind societatea ucraineană și diferite elemente constitutive ale culturii

ucrainene, precum muzica sau arta culinară.

În cadrul acestui curs, studenții au avut posibilitatea de a-și aprofunda cunoștințele de morfologie a limbii ucrainene. Profesorii au utilizat mijloace moderne de metodică a predării limbii ucrainene, folosind imagini colorate și făcând corelații între părțile de vorbire și mediul

înconjurător, cu scopul de a ajuta studenții cât mai mult în procesul de învățare. În orele de practică a limbii, studenții au analizat textele unor cântece, cu accent pe elementele morfologice studiate, au analizat videoclipurile care prezentau în detaliu orașe ale Ucrainei sau elementele geografice ale acestora.

Weekendurile au fost relaxante, studenții având posibilitatea să exerseze limba într-un mod plăcut, pentru că se organizau întâlniri virtuale cu diferite celebrități din Ucraina. Întâlnirile erau urmate de discuții între profesori și studenți, având la bază prezentările făcute de vedete. În primul weekend, studenții au avut bucuria de a participa la discuții cu designerul vestimentar Anastasiya Vasylyk. Aceștia au aflat, astfel, amănunte despre modă și designul vestimentar pe care, ulterior, le-au folosit în discuții cu profesorii, explicând ce i-a impresionat. În al doilea weekend, studenții l-au întâlnit pe compozitorul și cântărețul Nazar Savko, care i-a încântat cu povești fascinante despre cariera sa. De asemenea, au interacționat și cu renumitul pictor Mykola Stupinskyi, foarte cunoscut și apreciat în Ucraina, Italia și China pentru tehnica sa de lucru specială.

Festivitatea de închidere a școlii de vară „Krok do Ukrainy” a avut loc duminică, 27 iulie. În cadrul festivității, profesorii au oferit feedback studenților, iar aceștia, la rân-

dul lor, au avut ocazia să vorbească despre experiența lor. Atât profesorii, cât și studenții au avut doar cuvinte de laudă despre experiența comună, o premieră pentru ambele părți, ținând cont de faptul că aceasta a fost prima ediție a școlii, desfășurată în mediul virtual.

Experiența mea ca student participant a fost una deosebit de interesantă. Cu siguranță, dacă școala de vară s-ar fi desfășurat fizic, aceste două săptămâni ar fi fost mult mai plăcute. Aș fi putut descoperi, alături de colegii mei, secretele orașului Lviv, vizitând numeroase obiective turistice ale acestuia. Modalitatea de interacțiune cu profesorii ar fi fost, cu siguranță, diferită, însă aceasta a fost deosebit de plăcută și online.

Îmi doresc, de asemenea, să particip și la ediția de vară viitoare, și sper ca aceasta să se desfășoare fizic. Am avut foarte multe de învățat atât de la profesori, care erau extrem de dedicați, cât și de la ceilalți studenți, care întotdeauna cereau explicații.

În viitor, îmi doresc foarte mult să devin traducător. Cred că acest curs mi-a fost foarte util pentru îmbogățirea vocabularului ucrainean personal și mă bucur că mi-am îndeplinit toate obiectivele fixate la început. Am reușit să ajung să stăpânesc mult mai bine gramatica, ale cărei baze mi-au fost foarte bine fixate de către profesorii de la Universitate.

Mi-ar plăcea să mai pot participa la astfel de cursuri, pentru că această școală de vară ne-a determinat, atât pe mine, cât și pe colegii mei, să iubim și mai mult limba și cultura ucraineană și, totodată, ne-a ajutat să stăpânim și mai bine lexicul uzual.

Mulțumim atât profesorilor de la Universitate, cât și Uniunii Ucrainenilor din România pentru că ne-au oferit ocazia de a participa la școala de vară „Krok do Ukrainy”.

Alexandra-Narcisa PETRICĂ,
studentă anul III, Ucraineană
Facultatea de Limbi și Literaturi
Străine

Tabita Maței – multiplă medaliată europeană, mondială și olimpică la 20 de ani

Dragii noștri, probabil o cunoșteți deja pe Tabita Maței, din transmisiunile tv, de pe podiumuri, din reportaje noastre. Dubla campioană mondială la canotaj, campioană olimpică, medaliată la nivel mondial și european, sportiva care a purtat drapelul României la Jocurile Olimpice de Tineret 2018 a împlinit, în acest an, 20 ani!

Să ai până la această vârstă atâtea medalii este, cu siguranță, o performanță! Se scrie și se vorbește despre ea în presa sportivă mondială, deoarece credința în Dumnezeu, spiritul cald, familia credincioasă au ajutat-o să obțină rezultate spectaculoase, răspândind în jur o energie pozitivă, ca o rază de speranță a sportului românesc și a viitorului țării noastre.

De menționat faptul că Uniunea Ucrainenilor din Romania, filiala Botoșani, își are sediul pe terenul ce a aparținut bunicilor Tabitei, iar muzeul sătesc își are sălașul chiar în căsuța veche, dar atât de frumoasă, autentică a acelorași bunici.

De pe meleagurile noastre, sub îndrumarea profesorilor și a antrenorilor, Tabita a ajuns pe culmi înalte, cu palmele bătătorite de muncă, alături de un alt spirit nobil și curat, Alina Balețchi. Ambele au fost elevele noastre. Le iubim și ne mândrim cu ele.

Să enumerăm doar câteva titluri ale acestor minunate fete: fabulosul titlu mondial la schif simplu (Racice, Cehia, 2018), medalia de argint, adjudecată la dublu rame (JW2-), la Campionatul European de juniori din 2018 și aurul cucerit, în 2017, la Campionatul Mondial, de asemenea, la juniori, în proba feminină de patru vase (JW4x), alături de Larisa Elena Roșu, Andreea Grapinoiu și Simona Geanina Radiș, medalia olimpică de bronz la dublu rame, obținută la Jocurile olimpice de tineret, din 2018, de la Buenos Aires!

Claudia SEMCIUC

Festivalul Minorităților Etnice – Timișoara

– ediția a VII-a –

În data de 20 septembrie 2020, Primăria Municipiului Timișoara, în parteneriat cu Consiliul Consultativ al Minorităților Naționale, din care face parte și Uniunea Ucrainenilor din România – filiala Timiș, a organizat cea de-a VII-a ediție a Festivalului Minorităților Etnice. Locul de desfășurare a evenimentului a fost Piața Libertății din Timișoara.

Anul acesta, directorul evenimentului a fost domnul Gheorghe Hleba, președintele filialei UUR Timiș. Ca de fiecare dată, și la această ediție au fost prezente oficialitățile locale, în frunte cu domnul primar, doamna prefect și reprezentanții tuturor minorităților etnice din județul Timiș. Principalul scop al evenimentului l-a constituit exprimarea în limba maternă, păstrarea tradițiilor, valorificarea folclorului și dezvoltarea culturii minorităților etnice din județul Timiș. Cunoscut fiind faptul că Timișul este un județ

multicultural, unde minoritățile etnice conviețuiesc în pace și înțelegere, putem afirma că acesta reprezintă un exemplu pentru toată Europa.

Acțiunea s-a desfășurat cu respectarea regulilor privind limitarea pandemiei de Coronavirus. Dacă la edițiile precedente, momentele artistice făceau să vibreze Piața Libertății din Timișoara, anul acesta, numărul spectatorilor a fost limitat la 500 de persoane. Și formatul evenimentului a fost modificat, locul defilării reprezentanților minorităților în portul popular și cel al momentelor coregrafice a fost luat de programe artistice interpretative și orchestrale.

UUR Timiș a organizat un stand propriu, în cadrul căruia au fost prezentate cărți, ziare și reviste editate sub egida Uniunii Ucrainenilor din România, precum și costume populare, picturi, dar și produse tradiționale ucrainene.

Cei care au cântat și încântat publicul prezent la eveniment au fost ansamblurile artistice din rândul comunităților sârbilor, bulgarilor, croaților, slovacilor, maghiarilor, germanilor, macedonilor, romilor, iar comunitatea ucraineană a fost reprezentată de ansamblul „Zoloti Druzi” din Știuța și ansamblul vocal-instrumental „Huțulii din Banat”, acesta din urmă fiind înființat în anul 2014 și format din membrii UUR: „Trio Hrin” din localitatea Remetea Mică și muzicieni instrumentiști din localitatea Giarmata.

Toți artiștii au fost recompensați de publicul prezent cu aplauze frenetice și îndelungate.

Ana HRIN

Amintiri din tabăra de vară de la Odesa

Din dorința de a împărtăși câteva dintre frumoasele mele amintiri din perioada în care am avut parte de o experiență unică, datorată faptului că citesc presa Uniunii Ucrainenilor din România, am decis să-mi aștern câteva gânduri pe hârtie.

Mă numesc Cezara Florina Grigoraș și sunt elevă în clasa a XI-a la „Colegiul Tehnic Lațcu-Vodă” din Siret. Începând cu clasa a VII-a, an de an, particip la Olimpiada de Limba și Literatură Ucraineană, iar acest lucru mi-a adus întotdeauna experiențe frumoase. Recent mi s-a oferit posibilitatea de a merge într-o tabără de vară la Odesa, pentru că am obținut premiul I la etapa națională a olimpiadei, desfășurată la Iași.

Acum un an, în vara anului 2019, noi, participanții și premianții olimpiadei și ai concursului de recitare a poeziei ucrainene, am pornit senini și

Național de Operă și Balet. Am continuat excursia cu o scurtă călătorie cu vaporul pe mare, despre care pot spune că a fost partea mea favorită a zilei și m-a impresionat în profunzime.

Desigur, din cele trei săptămâni petrecute la Odesa nu au lipsit serile de dans, concursurile de karaoke, activitățile de relaxare, chiar și o plimbare cu tiroliana, printre multe alte lucruri plăcute. De asemenea, ceea ce m-a bucurat enorm este faptul că am legat prietenii atât cu persoane din România, cât și din Ucraina, alături de care am râs și am povestit, prietenii care au rezistat până în prezent; ce poate fi mai bun decât o ocazie să-ți faci prieteni noi?

Această experiență mi-a lăsat numeroase amintiri și multe fotografii, care mă fac să zâmbesc și să mă gândesc cu drag atât la zilele petrecute în

nerăbdători spre Odesa, împreună cu profesorii însoțitori. La sosirea în tabără, am fost întâmpinați cu zâmbete calde, și așa au început cele trei săptămâni de vacanță. Fiecare zi aducea cu ea ceva nou, de la spectacole artistice la concursuri sportive, iar noi ne-am obișnuit repede cu programul și noul mediu. Mergeam la plajă zilnic, fiind vrăjiți de peisaj, de culoarea albastră a mării și de vremea caldă. Nici că se putea să fie mai frumos!

Experiența a devenit și mai frumoasă, atunci când am părăsit tabăra pentru o zi, în vederea vizitării centrului orașului Odesa. Am văzut o mulțime de clădiri importante și valoroase din punct de vedere estetic și arhitectural, dintre care mi-a rămas adânc întipărit în minte Teatrul

tabără, cât și la oamenii extraordinari pe care i-am întâlnit. Sunt profund recunoscătoare pentru această minunată oportunitate ce și-a lăsat amprenta în sufletul meu și pe care mi-aș dori să o repet oricând voi avea ocazia.

În încheiere, doresc să mulțumesc tuturor celor care au făcut posibilă această deplasare, să îndemn toți elevii să prețuiască limba și literatura ucraineană și să afirm că sunt și voi rămâne mereu o iubitoare a limbii materne!

Cezara-Florina GRIGORAȘ,
Negostina

Festivalul „Toamna la Voroneț”

– ediție aniversară –

Pentru orașul-stațiune bucovinean Gura Humorului, anul 2020 este bogat în evenimente culturale de mare anvergură, două, și cele mai importante dintre acestea, fiind Festivalul Internațional de grafică satirică și literatură umoristică „Umor la... Gura Humorului” (a 30-a ediție, aniversară), desfășurat în perioada 27 iulie – 2 august, și, mai recent, Festivalul Internațional de Film, Diaporamă și Fotografie „Toamnă la Voroneț” – ediția a 40-a, aniversară, desfășurat în perioada 5-11 octombrie.

Ambele evenimente au avut loc în contextul generat de pandemia de coronavirus, care, în multe părți ale țării și în orașe mari, cu tradiție

culturală consacrată, aproape că a paralizat sau a redus considerabil desfășurarea activităților cultural-artistice. La Gura Humorului, evenimentele culturale au avut loc cu respectarea strictă a măsurilor de protecție sanitară și distanțare fizică, a recomandărilor date de autoritățile naționale și locale, cu scopul de a preveni răspândirea noului coronavirus.

Pentru Gura Humorului și locuitorii săi, înființarea Festivalului „Toamna la Voroneț” a avut o mare importanță, deoarece a adus orașul în prim-planul vieții culturale românești și chiar internaționale.

Dacă până la prima jumătate a secolului trecut, Gura Humorului era „un loc unde nu se întâmpla nimic” (ca să-l parafrazăm pe M. Sadoveanu), începând cu anul 1981, orașul a fost remarcat, inițial, în țară, iar, ulterior, și peste hotare. Într-adevăr, prima ediție (națională) a acestui festival a fost un eveniment deosebit, care a debutat „cu dreptul”, în viața culturală a acestui mic, dar cochet oraș bucovinean.

Festivalul-concurs interjudețean „Toamna la Voroneț” era și a rămas destinat foto-cineaștilor amatori, cei care realizează poeme cinematografice și diaporamice (diaporama constând în proiectări într-o anumită succesiune de fotografii – diapozitive care, prin tematica compoziției, se apropie de filmul cinematografic – fapt pentru care mai este denumită „soră a celei de a șaptea arte”). Elocventă în această privință este și definiția dată de regretatul dr. Emil Gherman de la Cluj: „Diaporama nu e doar imagine reproducă și expusă, ci e, la un loc, imagine, muzică și cuvânt. Altfel spus e culoare, sunet și sens, într-o unitate armonioasă și diversificată”.

La rândul său, regretata Eva Sârbu, președinta juriului celei de a 14-a ediții a Festivalului, în articolul său „Toamnă bogată la Voroneț” (revista „Cinema”, nr. 11/noiembrie 1984) scria: „...diaporama este o cale deschisă spre multe posibilități de exprimare din ce în ce mai aproape de arta cinematografică”.

Ca iubitor al frumosului, al naturii, pasionat de arta fotografică, inclusiv de cea reprezentată de diapozitive, am debutat la prima ediție a Festivalului cu prima mea diaporamă, intitulată

„Toamnă bucovineană”, continuând să particip activ la festival timp de 25 de ani.

De atunci, de la prima participare, care parcă a fost ieri, au trecut 40 de ani. De-a lungul anilor, multe dintre lucrările realizate de mine și prezentate publicului au fost apreciate de juriul festivalului, fiind încununate cu diverse premii, dintre care aş aminti: „Vitrării”, „Pasiuni”, „Din Rarău în Retezat”, „Fantezie”, „Meditație”, distinse cu premiul III, „Amprente” – premiul II și Premiul Studioului Cinematografic „Al.Sahia”, „Alter ego” – premiul II și Medalia de argint oferită de Asociația Artiștilor Fotografi (AAF), „E toamnă iar...”, premiul II și medalia AAF. Diaporamele „Vreme trece, vreme vine” și „Revedere” au fost încununate cu premiul I. Am mai primit „Premiul – diplomă pentru fidelitate”, „Premiul pentru susținerea diaporamei humorene”, Diploma specială „In memoriam Liviu Macovei” pentru diaporama „D’ale automobilelor”, Premiul de excelență „Dunaris” al Studioului de Film „Negativ” – Galați, Premiul special al juriului pentru diaporama „Anotimpuri”, Diploma de merit pentru activitatea desfășurată, iar, la actuala „Ediție aniversară – 40” din acest an – Diplomă de excelență.

Festivalurile „Toamna la Voroneț” au avut în juriu personalități reprezentative din cinematografia românească, prezentatori ai Televiziunii Române, valoroși critici de film, precum: Eva Sârbu, Bob Călinescu, Călin Căliman, Dan Bistrițeanu, Geo Saizescu, Nicolae Corjos, Ștefan Mărăscu, Mircea Moldovan sau Tudor Caranfil.

În cadrul festivalului, pe parcursul multor ediții, alături de reprezentanți din toată țara, s-au afirmat și mulți fotocineaști bucovineni, care au făcut cinste acestei regiuni: Ferdinand Michitovici, Ioan Filipciuc din Câmpulung Moldovenesc, Felix Smetaniuc, Mihai Ungurean și Mihai Vițega din Suceava, Emil Butnaru, Marcela Ursache, Iarema Oneștiuc, Liviu Macovei din Gura Humorului.

Cel mai adânc întipărită în memorie și în suflet mi-a rămas următoarea remarcă a membrilor juriului: „Se vede că aerul Bucovinei priește artelor, din moment ce județul Suceava este atât de bogat în manifestări artistice «de viață lungă»” (Revista „Cinema” nr.11/1983). Din presa vremii, aş spicui și alte câteva ecouri pozitive... În domeniul diaporamei, am asistat la o certă afirmare a ceea ce se poate numi de pe acum „școala humoreană de diaporamă” (alături de binecunoscuții Emil Butnaru și Marcela Ursache, iată, se afirmă și Iarema Oneștiuc) – Paul Dragomir „Încheierea festivalului-concurs interjudețean al cinecluburilor «Toamnă la Voroneț», «Zori noi» nr.11202/2 oct.1985, Suceava.

În ceea ce privește diaporamele mele „Vitrării” și „Vreme trece, vreme vine”, jurnalistul Călin Stănculescu, în articolul „Diaporame” (Luceafărul, nr. 35(1268)/30 aug. 1986), scria: „Vitrării”, diaporama realizată de inginerul Iarema Oneștiuc, surprinde geometria florilor de gheață într-o simfonie orchestrată de culori, cu sugestii ce depășesc subiectul, apelând la imaginația spectacolului. Banalele flori de gheață se metamorfozează, în obiectivul aparatului fotografic, în somptuoase vegetații, în arabescuri insolite ale naturii, beneficiind și de o superioară prelucrare tehnică în abordarea culorii... vitrăriile surprinse de autor furnizează un contur poetic cu mare forță emoțională...”.

„Vreme trece, vreme vine”, semnată de același autor, confirmă o atitudine față de natură. Aici, succesiunea anotimpurilor este surprinsă în unghiuri perfect simetrice și identice, de-a lungul celor patru secvențe anuale. Montajul fericit ales sugerează, până la iluzia totală, ritmul amplerelor metamorfoze impuse de anotimpuri... într-o elaborată compoziție a cadrului, ce poate concura prin frumusețe picturală cu marii artiști ai penelului.” Și încheie: „Realizările... demonstrează calitățile de artă virtuală ale diaporamei, invitând, în același timp, la recunoașterea unor autentice pasiuni artistice care onorează slujitorii unor imagini atât de elocvente”.

Dar să revenim la cea de a 40-a ediție aniversară a festivalului „Toamna la Voroneț”, care este cel mai longeviv festival de film, diaporamă și fotografie din țară. Festivalul a fost organizat de Ministerul Culturii, Primăria orașului Gura Humorului, Consiliul Județean Suceava și Centrul Cultural Gura Humorului și realizat cu sprijinul Uniunii Cineaștilor din România (UCR), Centrului Național al Cinematografiei (CNC), Institutului Cultural Român și altor instituții. Este meritul deosebit al primarului orașului, ing. Marius Ursaciuc (reales, recent, la ultimele alegeri), al domnului Sever Dumitrache – directorul Centrului Cultural și Mihai Mardare – directorul coordonator al acestui centru.

Festivalul, fiind unul aniversar, a cuprins proiecții retrospective ale unor diaporame premiate la edițiile anterioare, constituind un prilej de dragi și nostalgice aduceri-aminte. Diaporama mea „Revedere” (legătura între titlu și revederea ei pe ecran fiind o simplă coincidență) a fost proiectată chiar în prima seară – luni, 5 octombrie, bucurându-se de aplauzele publicului prezent în sală.

Festivalul a oferit publicului și prilejul de a vedea o serie din cele mai noi creații cinematografice – filmele „Parking” (2019 România-Spania), regizor Tudor Giurgiu și în avanpremieră filmul „Și atunci, ce e libertatea?” (regia Andrei Zincă), dar și unele mai vechi – „Ochi de urs” (1983), regizor Stere Gulea, „Cel mai iubit dintre pământeni” (1993) regizor Șerban Marinescu, „Despre oameni și melci” (2012) regizor Tudor Giurgiu, și altele, proiectate în prezența realizatorilor lor.

Printre personalitățile din lumea filmului prezente la această ediție jubiliară amintim pe regizorii Tudor Giurgiu, Dan Pița, Șerban Marinescu, dar și pe președintele Uniunii Cineaștilor din România, Laurențiu Damian. O plăcută prezență a fost aceea a îndrăgitei soliste de muzică populară Sofia Vicoveanca, care a fost și în postura de actriță în filmul „Ochi de urs”. Pe parcursul festivalului, au mai putut fi ascultate concerte de muzică folk și s-au organizat lansări de carte, inclusiv cea intitulată „In memoriam Ștefan Iordache”.

Duminică, 11 octombrie, a avut loc Gala de închidere și înmânarea diplomelor de excelență diaporamiștilor veterani ai festivalului, printre aceștia numărându-mă și eu. Diploma obținută reprezintă încununarea întregii mele activități de diaporamist, eu fiind totodată și decanul de vârstă al acestora. Toate evenimentele festivalului au avut loc la Casa de cultură a orașului.

Cu toate greutățile întâmpinate legate de pandemia de coronavirus, cea de a 40-a ediție, jubiliară, a Festivalului „Toamna la Voroneț” a fost una reușită, spre lauda organizatorilor și bucuria publicului spectator, care așteaptă cu nerăbdare următoarea ediție, cu speranța că aceasta se va desfășura în condiții normale, fără frica infectării cu noul coronavirus. Rămân cu speranța că așa va fi și, la rândul meu, urez viață lungă Festivalului „Toamnă la Voroneț”.

La mulți și rodnici ani!

Text și foto Iarema ONEȘCIUC

„Ziua Educației 2020”

Cuvintele sunt prea sărace pentru a putea defini, descrie sau prezenta educația. Pur și simplu, aceasta se simte, se vede, se respiră, chiar și în aceste vremuri mai neobișnuite. Un om care a beneficiat de această neprețuită comoară este o persoană conștientă de valorile lumii, un individ responsabil, un suflet care a învățat de la viață prin prisma tuturor sensurilor verbului „a învăța”.

O zi a educației cu mască, o zi a educației în care nu vedem zâmbetele calde ale elevilor noștri rămâne, totuși, o zi prețioasă a educației, pentru că, în aceste vremuri, toată lumea a conștientizat cât de importantă e cartea, cât de valoroase erau cursurile de la școală. În amintirea acelor ore, copiii au făcut desene, iar, în amintirea zilelor când ne puteam zâmbi, am să vă trimit niște fotografii.

Vă aduc vești proaspete, avem absolvenți ai clasei a VIII-a care s-au adaptat foarte bine la profilul de ucraineană din cadrul liceului de la Siret. Mi-au spus că sunt înțeleși, respectați, ajutați și mândri de doamna profesoară, care este și diriginta lor.

În anul școlar 2020-2021, la unitățile de învățământ din comunele Căndești și Mihaileni sunt peste 80 de elevi care au ales să studieze limba ucraineană. Doamna profesoară Iuliana Vatamaniuc ne-a anunțat cu bucurie că o fostă elevă a noastră, absolventă a Facultății de Litere, specializarea ucraineană-engleză, s-a alăturat

echipei cadrelor didactice din cele două școli, aducând un strop din elanul tinereții în mijlocul

colectivului nostru. Tânăra profesoară se numește Claudia Cosmina Maidaniuc și pot susține cu încredere că a fost o elevă care m-a făcut mândră de rezultatele sale. Mereu a învățat bine și a demonstrat că pune preț pe valorile noastre etnice prin fapte, concursuri și rezultate foarte bune!

Am simțit o mare satisfacție la aflarea acestei vești, ne-am bucurat de amintiri și sperăm să venim în fața dumneavoastră cu rezultate frumoase!

Vă multumim!

La multi ani, dragi elevi si profesori!

La multi ani, promotori ai educatiei!

Claudia SEMCIUC

Data de 5 octombrie 2020 este extrem de importantă pentru profesori și elevi deopotrivă, fiind Ziua Mondială a Educației, în cadrul căreia se celebrează Ziua Profesorilor. În acest fel, este subliniat rolul jucat de dascăli în întreaga lume, precum și responsabilitatea pe care aceștia o poartă în educarea și modelarea generațiilor viitoare.

Recomandările UNESCO și ale Organizației Internaționale a Muncii au stabilit, în anul 1966, ca data de 5 octombrie să fie dedicată Zilei Internaționale a Profesorului, elaborând, în acest sens, cadrul principal privind statutul cadrelor didactice, drepturile și responsabilitățile acestora.

Criza fără precedent la nivel global, generată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, a adus cu sine reale provocări cu privire la protejarea valorilor democrației, ale statului de drept și ale respectării drepturilor omului, în toate țările afectate. Instituirea stării de urgență și a stării de alertă au generat schimbări majore în sistemul educațional din România, afectând mulți elevi din educația pre-primară, primară, secundară și terțiară. Așadar, anul 2020 este unul cu totul deosebit pentru sistemul de învățământ din România, și nu numai, întrucât, din cauza pandemiei, școala s-a mutat acasă pentru foarte mulți dintre elevi și profesori. La acest moment, procesul educațional se desfășoară conform celor trei scenarii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării: exclusiv online, sistemul hibrid, în care se combină desfășurarea online a orelor cu cele din unitățile de învățământ, și sistemul clasic, în care procesul educațional are loc, exclusiv, la clasă, cu toate măsurile de siguranță luate.

Ce este educația? Dacă e să ne referim strict etimologic, termenul educația provine din latinescul *educō, educare*, care înseamnă „a alimenta, a crește/cultiva (plante sau animale)” sau „a duce, a conduce, a scoate”. Cu sensuri asemănătoare, întâlnim, la francezi, în secolul al XVI-lea, termenul *education*, din care va deriva și cel românesc, educație. Se acceptă ca fiind valide ambele traiectorii etimologice, și cea latinească, și cea franceză. Edgar Faure, politician, istoric, memorialist francez, afirmă că educația „înseamnă a învăța să înveți, a învăța să gândești liber și critic, a învăța să iubești lumea și să o faci mai umană, a învăța să te desăvârșești în și prin muncă creatoare”.

Caracteristicile și obiectivele educației sunt multiple, însă noi ne vom limita a releva doar câteva dintre ele, și anume: urmărește dezvoltarea calităților și valorilor umane, precum și explorarea orizonturilor de cunoaștere; este orientată, predominant, înspre pregătirea pentru viață a co-

Ziua Educației

pilului; contribuie la dezvoltarea percepției asupra vieții și omului, stimulând apariția și conștientizarea unor problematici existențiale; vizează dezvoltarea deprinderilor și abilităților de cunoaștere și înțelegere a diferitelor fenomene socio-culturale; finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung. Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi” și „a deveni”.

Școala, în secolul al XXI-lea, trebuie să-i învețe pe tineri, în primul rând, să facă față schimbărilor rapide și cum să se adapteze acestora. „Trăim într-o lume, unde oamenii trebuie să cul-

tive încrederea și comunicarea, iar școlile secolului XXI trebuie să-i ajute pe elevi să își dezvolte autonomia, identitatea și capacitatea de a comunica cu alții”, este de părere Andreas Schleicher, statistician și cercetător în educație, director al OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică). El a mai explicat că, în lumea de azi, succesul în educație nu mai constă în reproducerea informației, ci extrapolarea celor învățate în situații de viață.

Educația este un fenomen social care a însoțit omenirea de-a lungul istoriei sale, de la începuturile ei și până în prezent, și va continua să existe de-a lungul existenței omenirii. Scriitorul american de origine sârbă John Simon consideră că „Educația este o operație prin care un spirit formează alt spirit, și o inimă formează o altă inimă”.

Conceptul de calitate are o puternică încărcătură culturală, fiind dependent de valorile promovate de indivizi, de grupuri și la nivelul societății, în ansamblul ei. Calitatea educației este definită, promovată, asigurată și evaluată pe baza valorilor exprimate la nivel social și educațional.

„Toți diferiți, toți egali” este o expresie bine-cunoscută în Europa. Aceasta reflectă una dintre valorile centrale ale ECD/EDO, care poate fi formulată astfel: „cu unii dintre oameni am multe în comun, în timp ce cu alții am foarte puține în comun. Deși împart anumite caracteristici cu aceștia, nu le am în comun pe altele. Datorită unor elemente ale personalității mele, aparțin unei majorități, pentru altele aparțin unei minorități”.

Și ucrainenii din România, ca minoritate națională a acesteia, cu toate că prezintă unele caracteristici specifice din punct de vedere al învățământului, în primul rând, diferențele fiind de ordin lingvistic, ei fac parte din sistemul educațional românesc. Cultivarea studiului în limba maternă rămâne unul dintre factorii indispensabili în păstrarea tradițiilor și obiceiurilor specifice și, mai departe, a identității etnice moștenite. În ceea ce privește promovarea educației în limba ucraineană și a studiului limbii ucrainene, actorii principali sunt: Ministerul Educației și Cercetării, prin Direcția Minorități și Inspectoratele Școlare Județene, Uniunea Ucrainenilor din România, precum și Departamentul pentru Relații Interetnice, prin Comisia pentru învățământ și tineret.

Uniunea Ucrainenilor din România, prin Comisia pentru învățământ și tineret, derulează o serie de proiecte educaționale și acțiuni culturale, în parteneriat cu MEC, ISJ-uri, universități și unități școlare din țară și străinătate, precum: Olimpiada Națională de Limbă maternă ucraineană – etapa județeană și etapa națională, Concursul Național Istoria și tradițiile ucrainenilor din România, concurs inițiat de Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava; Concursul național de recitare a poeziei ucrainene, concurs inițiat de Uniunea Ucrainenilor din România etc.

Sărbătorirea Educației are loc doar într-o zi. Restul sunt zile de muncă, pentru că o societate fără o educație temeinică este o societate care se afundă în întuneric și în necunoaștere. Nu poți să respecți dacă nu înțelegi, nu poți să înțelegi dacă nu ești educat. Tocmai educația este cea care salvează și dezvoltă o societate, o comunitate, o țară, o lume, în general.

Otilia MATNER

Holodomorul despre care

De-a lungul existenței sale, poporul ucrainean a cunoscut diferite forme de opresiune, vădit înfăptuite de regimurile mai mult sau mai puțin dictatoriale, care, în majoritatea cazurilor, au înglobat politic și administrativ teritoriile acestuia.

Spre exemplificare, dacă mai era nevoie, aş începe cu politica dusă de țarismul rus, care aproape exterminase cultura și limba ucrainenilor, instrumente de prim rang în păstrarea identității naționale, continuând cu regimul bolșevico-comunist, care a falsificat istoria și a distrus aspirațiile de independență ale celui mai vechi popor slav, prin exterminarea atât a elitei ucrainene, cât și a oamenilor de rând, și terminând cu zilele noastre, când cu toții asistăm la aceleași manifestări de acaparare teritorială, reminiscențe ale epocii sovietice, râvnind la pământul sfânt al lui Volodymyr cel Mare, Iaroslav cel Înțelept, Bohdan Hmelnyțkyi și al lui Hryhorii Skovoroda, Taras Șevcenko, Ivan Franko și ai altor eroi-martiri, căzuți pentru independența națiunii ucrainene.

Este greu, aproape imposibil, pentru Rusia de ieri și cea de azi să recunoască faptul că cel care „a deschis fereastra” spre Europa Occidentală de la sfârșitul secolului al XVII-lea – începutul celui de-al XVIII-lea, Petru I, acceptase ideea că Ucraina, cu centrul la Kiev, intrase în lumea civilizată a Bătrânului Continent pe poarta principală, cu cel puțin 5 secole mai devreme, unde a fost primită cu brațele deschise de marile puteri de atunci, cum ar fi Imperiul Bizantin, fiind egalul lor. Din fericire, istoria ucrainenilor consemnată de cronicari și istorici străini ai vremii nu a putut fi denaturată.

Cu toate acestea, între granițele Imperiului Moscovit, denumire care, la începutul secolului al XVIII-lea, va fi schimbată, printr-un șiretlic, în Rusia (Imperiul Rus), istoria poporului ucrainean și a limbii acestuia începuse să fie falsificată. Țarul Petru I a dat startul distrugerii sentimentului național al ucrainenilor și belorușilor în favoarea celui moscovit, aspirând, totodată, de a alinia Statul Moscova la civilizațiile europene, dar fără să nege faptul că această aliniere se putea produce doar pe baza potențialului intelectual și cultural al Ucrainei. În acea perioadă, a fi de naționalitate ucraineană nu constituia niciun impediment în a ocupa o funcție de conducere în capitala imperiului, dimpotrivă (în acest sens, dăm doar două exemple: primul este legat de Petro Ceaika, fiul conducătorului detașamentului de cazaci din Mirgorod, Fedor Ceaika, și bunicul marelui compozitor Piotr Ceaikovski, care, odată ajuns la Moscova, își schimbă numele în Ceaikovski; al doilea se referă la Hrihori Poletyka, cel care a realizat primul dicționar comparativ în 6 limbi).

Deformarea realității a continuat și în secolele următoare. În perioada stalinistă, a apărut ideea, promovată, începând cu anul 1946, de către V. Mavrodin și îmbrățișată de sistemul totalitar de la Kremlin, conform căreia cele trei popoare slave răsăritene (ucrainean, rus și belarus) au trăit, cândva, pe același teritoriu, vorbind o limbă rusă comună și având o viață social-economică colectivă. Nimic mai fals: limba ucraineană era deja formată (la sfârșitul secolului al XI-lea) cu 2-3 secole înainte ca limba rusă să înceapă să se contureze ca idiom. Dovadă stau chiar și lucrările istoricilor clasici ruși, ca, de exemplu, cele ale lui V. Kliucevski (1841-1911), care susține că rușii au apărut pe arena istoriei abia după destrămarea Rusiei Kievene, adică nu mai devreme de a doua jumătate a secolului al XII-lea, iar limba acestora – mult mai târziu, ori teoria academicianului rus M. Pokrovski, unanim acceptată de politica

sovietică (până în 1936, când școala acestuia va fi anihilată), care, în prezentarea istoriei rușilor, afirmă că începutul rușilor trebuie legat de cnezatul Vladimir-Suzdal (Rusia Kievană nefiind nici măcar pomenită).

Aceeași falsificare a istoriei poporului ucrainean și a limbii acestuia continuă și astăzi, când asistăm la continuarea procesului început cu secole în urmă, însă, de data aceasta, promovată de academicieni, doctori în filologie și lingviști ruși. Prin aberațiile pe care le susțin, aceștia alterează adevărul istoric al poporului ucrainean, nefiind demni de titlurile științifice obținute.

Denaturarea adevărului și perpetuarea unor teorii cel puțin îndoielnice se produc și în planul strict social, numeroși jurnaliști supuși politicii Kremlinului și pseudoistorici încercând să demonstreze faptul că Holodomorul ucrainean nu a existat, că ceea ce s-a petrecut în Ucraina, între anii 1932-1933, era doar o simplă foamete, provocată de secetă și resimțită și în alte regiuni ale Uniunii Sovietice. Ba, mai mult decât atât, unii afirmă că totul a fost o înscenare a trupelor naționaliste ucrainene, care au

refuzat „bunătatea” oferită de regimul comunist de la Moscova. Cei care neagă înfometarea premeditată a poporului ucrainean și catalogarea a ceea ce s-a întâmplat în Ucraina anilor 1932-1933 drept genocid ar trebui să răspundă la cel puțin două întrebări: Unde era acea conducere comunistă care, chipurile, avea grijă de toate popoarele intrate, după 1917, în structura Uniunii Sovietice? Dacă era doar o simplă foamete, de ce sovieticii nu i-au ajutat pe ucraineni, așa numitul popor-frate, să treacă mai ușor peste această, presupusă de primii, calamitate naturală?

Regimul comunist instalat la putere după căderea, în 1917, a țarismului rus, s-a trezit cu poporul ucrainean, urmaș al vitejilor cazaci, care-și declara independența, restabilindu-și capitala la Kiev. Însă îndelung așteptatele aspirații spre libertate ale ucrainenilor au fost spulberate în următorii ani, trupele naționale ucrainene având de înfruntat două armate, cea Albă și cea Roșie. Concomitent, la Kremlin, se ducea o luptă antiintelectuală, prin care se încerca anihilarea culturii, obiceiurilor și tradițiilor poporului ucrainean și, implicit, a limbii ucrainene.

Cei 4 ani de războaie interne duse de ucraineni împotriva Armatei Roșii s-au terminat, în 1921, cu victoria celor din urmă. Acesta trebuie considerat, psihologic vorbind, anul zămislirii ideii de exterminare fizică a poporului ucrainean, probabilitatea respectivei afirmații fiind una foarte ridicată, ținând cont că imediat după terminarea ostilităților armate, sovieticii au încărcat în vagoane întreaga producție de cereale, carne și alte alimente, care a fost trans-

portată la Moscova, pentru a salva populația capitalei și a celorlalte orașe ale fostului Imperiu Rus. La fel s-a întâmplat și în restul statelor proaspăt înglobate în structura Uniunii Sovietice nou creată.

Ideea că Holodomorul a fost gândit de apropiații lui Lenin cu 10 ani înainte de a se întâmpla în fapt este susținută și de foametea care lovise Ucraina în 1922, de data aceasta din cauza secetei, iar Kremlinul nu s-a sinchisit în a-i acorda Ucrainei niciun fel de ajutor. Cantitatea uriașă a recoltelor de cereale produsă de solul fertil al Ucrainei, supranumită încă din Evul Mediu „coșul de pâine al Europei” (se pare că de-aici și expresia românească pentru Bărăganul nostru „grâнарul Europei”), l-a făcut pe liderul de la Moscova să reducă din caracterul ostil al politicii comuniste față de ucraineni. Astfel, Lenin a renunțat la jefuirea întregii cantități de cereale, conștient fiind de necesitatea creșterii producției de grâne, liberalizând, în limitele doctrinei comuniste, utilizarea de către țărani a propriilor producții de cereale și încurajând, într-o oarecare măsură, schimbul liber de produse. Drept urmare, anul 1923 și prima parte a celui următor constituie o perioadă a reafirmării ucrainenilor, când este reaprinsă flacăra mișcării de eliberare națională în vederea obținerii independenței mult râvnite, fiind reînviată tradițiile, obiceiurile, portul popular, muzica, credința ortodoxă și instrumentul coordonator, liantul acestora, limba ucraineană.

Dar imediat după moartea lui Lenin (29 ianuarie 1924) și venirea la conducerea Uniunii Sovietice a celui care avea să devină cel mai sângeros dictator din istoria omenirii, Iosif V. Stalin, mișcarea de eliberare a poporului ucrainean și orice manifestare de reafirmare, în special, dorința de a redeveni independentă, au transformat Ucraina în inamicul numărul unu al Moscovei. Pierderea influenței și a controlului asupra acesteia era de neconceput, iar păstrarea în structura Uniunii Sovietice a teritoriilor Ucrainei se impunea cu orice preț. Tot ce trebuia salvat era solul ucrainean rodnic, care producea cereale ce urmau a fi trimise în zonele industrializate (mai puțin sau deloc agricole). Stalin, prin pierderea Ucrainei, rămânea, pe de o parte, fără „coșul de pâine al Europei”, iar, pe de alta, fără regiunile estice ale acesteia, care deveniseră puternic industrializate (Harkiv, Dnipropetrovsk, Zaporojie și Donețk).

În paralel, Kremlinul extermina intelectualitatea ucraineană. Astfel, până pe la mijlocul anului 1929, au fost uciși în masă, pe baza unor acuzații fabricate și extrem de odioase, prin diverse metode, fie de frig, fie de gloanțe, fie prin înfometare, fie prin tortură, peste 5000 de scriitori, istorici, oameni de cultură, oameni de știință și reprezentanți ai clerului. Și aceste fenomene au continuat, culminând cu jumătatea următorului deceniu.

În urma celui de-al XV-lea Congres al Partidului Comunist al Sovietelor (desfășurat la Moscova, între 2-19 decembrie 1927), a fost intensificat procesul colectivizării, care consta în confiscarea, aproape în totalitate, a proprietăților agricole private ale țăranilor și comasarea lor în ferme administrate de stat, numite colhozuri, și, ulterior, sovhozuri, țăranul fiind transformat în muncitor la stat.

Prima dintre țările vizate era Ucraina. Astfel începea să fie pus în practică planul lui Stalin de a extermina Ucraina și spiritul ucrainean prin tot ceea ce îl definea: țăranimea, intelectualitatea, religia, istoria, cultura, limba.

Ioan HERBIL

(Continuare în pagina a 19-a)

„Lumea a știut, dar a tăcut”

(Urmare din pagina a 18-a)

Distrugerea acestora trebuia să ducă la lichidarea Ucrainei, inclusiv la dispariția cuvântului Ucraina și a tuturor derivatelor acestuia.

Așa începea cel mai cumplit genocid al secolului al XX-lea, uciderea în masă prin înfometare – Holodomorul. Colectivizarea din perioada stalinistă reprezenta, în Ucraina, o exploatare agricolă fără precedent, având drept rezultat confiscarea tuturor rezervelor de cereale ale țăranilor, a terenurilor private și a efectivelor de animale. Aceste fapte abominabile au avut efect devastator asupra ucrainenilor, ținând cont că, la acea vreme, 86% din populația Ucrainei trăia în mediul rural, iar peste 80% erau țărani, a căror ocupație de bază era agricultura tradițională.

O categorie aparte o reprezentau kurkulii (în rusă kulak/culac, țăran înstărit care avea în proprietate câteva hectare de pământ; într-o oarecare măsură, acest termen îl putem apropia de românescul chia-bur), țărani prosperi care își permiteau să angajeze țărani mai săraci, pentru a le lucra pământurile. Acestora, imediat după declanșarea colectivizării, devenind „dușmanii poporului”, li s-au confiscat atât pământurile, cât și gospodăriile. Astfel, peste 10 milioane de țărani au fost deposedați de bunurile lor și trimiși cu trenurile frigului și ale foametei în gulagurile siberiene. Oricine încerca să-i salveze, oferindu-le hrană, adăpost sau orice fel de ajutor, era executat. Peste 3 milioane dintre ei au murit în drumul spre Siberia din cauza lipsei hranei și a temperaturilor extrem de scăzute, iar restul și-au găsit sfârșitul în minele, uzinele și fabricile siberiene.

La început, o parte dintre cei rămași și-au recuperat animalele, iar alții și-au incendiat propriile gospodării (în loc să le lase pradă sovieticilor), ascunzând grânele în butoaie, pe care le-au ceruit și îngropat fie în propria ogradă, fie în pământurile din țarină. Aflând despre aceste „nesupuneri”, Stalin a trimis un număr considerabil de propagandiști care, racolând activiști (majoritatea din rândul localnicilor) și fiind dublați de trupe ale armatei și de agenți ai NKVD-ului au încercat să îndoctrineze populația rămasă. Cu toate acestea, ucrainenii nu cedau. Nici chiar metodele de reprimare duse la extrem nu i-au oprit să organizeze acțiuni de protest, nerenunțând la modul lor de viață tradițional.

Pe la jumătatea anului 1932, aproximativ 79% din terenurile și gospodăriile ucrainenilor au fost colectivizate forțat. Din ordinul lui Stalin, agenții înarmați, ajutați de tinerii activiști confiscau, în continuare, recoltele, inclusiv sămânța depozitată spre a fi semănată toamna ori primăvara, și le trimiteau la Moscova. Astfel, populația a rămas fără alimente, în fapt, fără vreo speranță de viață. Întreaga recoltă a anului 1932 (ca și cea a lui 1933) a fost furată și vândută pe piața din Occident, iar banii obținuți de Kremlin erau folosiți în procesul de modernizare și înarmare a Uniunii Sovietice. Însă cel mai inuman lucru pe care l-a putut face regimul comunist era de a închide granițele Ucrainei, pentru a împiedica orice formă de ajutor venit din partea țărilor vecine, izolând-o, în totalitate, în foamete și moarte. Lipsiți de orice fel de produse alimentare care, între timp, erau considerate „proprietatea Uniunii Sovietice”, și deposedați de bunurile gospodărești, oamenilor nu le rămânea decât agonie. Cei mai vulnerabili și, de fapt, primii care au ajuns malnutriți, murind în chinuri greu de imaginat, erau copiii și bătrânii. Nu de puține ori, copiii erau avertizați de părinți să nu iasă

din casă ori din curte, întrucât vor fi mâncați, la propriu. Deseori, cei mici erau abandonați de mamele lor, care nu le mai puteau asigura hrana necesară supraviețuirii, la marginea drumurilor, în speranța că cineva îi va lua și-i va salva. Cei care reușeau să fure o pâine și erau prinși de autoritățile sovietice primeau o condamnare de 10 ani în gulagurile Siberiei.

Situația se agrava de la o zi la alta: disperați, oamenii au început să se hrănească cu frunze, iarbă, coji de copaci, piele de animale tăbăcită și altele. Copiii erau trimiși pe câmp să culeagă răme, din care se preparau fierturi. Era vânat orice fel de animal, de la câini și pisici, până la șobolani, șoareci, furnici, gândaci. Lihniți de foame, oamenii ajungeau să se încaiere pentru o îmbucătură de șoarece. Mulți dintre ei și-au pierdut mințile, iar de aici până la canibalism a fost doar un pas. Chipurile copiilor erau îmbătrânite, livide, sfrijite. La sate, morții erau îngropați în grădini, în spatele caselor, iar, în orașe, erau aruncați în gropi comune. Mulți dintre aceștia mai respirau. O parte dintre cei morți sau muribunzi erau incinerati. Din statistici, rezultă că apogeul morților cauzate de foamete a fost atins în primăvara lui 1933, când, zilnic, mureau peste 25.000 de ucrainenii. Iar aceste fapte se întâmplau nu în Evul Mediu și nici în vreun trib dintr-o junglă uitată de lume, ci în secolul al XX-lea, în mijlocul Europei civilizate, moderne, progresiste și democratice. Să reținem: secolul XX, în mijlocul Europei!!!

Aceasta este urmarea așa-numitei colectivizări, un genocid fără precedent, orchestrat de Stalin care, prin campania de ucidere prin înfometare a poporului ucrainean, a încercat să ducă la bun sfârșit un plan odios început cu câteva sute de ani în urmă, acela de a distruge orice speranță de independență a ucrainenilor, respectiv orice formă de manifestare națională (cu precădere lingvistică și culturală). Și cum putea obține acest lucru? Nimicindu-i în totalitate pe cei care sperau. Din fericire, nu a reușit. Poporul ucrainean, cu toate că a continuat să fie asuprit încă mulți ani, iar după un deceniu avea să fie invadat de Germania nazistă, a rezistat, iar, în 1991, și-a dobândit Independența.

Totuși, luarea de atitudine față de atrocitățile lui Stalin, o acțiune de rezistență ori de ajutorare ar fi trebuit să existe, dacă nu din interiorul Uniunii Sovietice, atunci din partea celorlalte țări civilizate ale lumii. Oarecum, în pofida așteptărilor, trebuie subliniat faptul că mulți dintre comuniștii ucrainenii i-au cerut lui Stalin să trimită alimente în Ucraina, intenție care, însă, i-a costat scump: după ce le-au fost confiscate gospodăriile de către soldații sovietici și agenții NKVD-ului, au fost deportați în gulag, epurându-se, astfel, Partidul comunist din Ucraina de elemente adverse puterii de la Moscova.

Pentru a prezenta poziția celorlalte țări ale lumii din acea perioadă, este suficient să reproduc titlul unui documentar privind Holodomorul: „Lumea a știut, dar a tăcut”. Aceasta a fost atitudinea statelor civilizate ale vremii. Iar cei care au vorbit au plătit cu viața. Unul dintre ei este Gareth Jones (1905-1935), absolvent de Cambridge (Trinity College), la 25 de ani, consilier al fostului prim-ministru al Marii

Britanii, David Lloyd George, jurnalist de investigații, care, vizitând Ucraina, scrie, la 25 martie 1933, un articol, în care vorbește despre foametea din Uniunea Sovietică și adevărata situație din Ucraina. Articolul a fost publicat în „New York Evening Post” și în „Manchester Guardian” (pentru ca, la 29 martie să emită, la Berlin, un comunicat de presă, în care descrie, în detaliu, realitatea constatată), în speranța că lumea va afla adevărul, urmând a fi luate măsuri în consecință. (Simultan, sub anonimat, situația grea din Ucraina era prezentată, în „Manchester Guardian”, de cunoscutul jurnalist Malcolm Muggeridge.) În timp ce Gareth Jones încerca să demaște cruzimea dictatorului de la Kremlin și a partidului pe care acesta îl conducea, un alt jurnalist mai cunoscut și mai influent la acea vreme, Walter Duranty, core-spondent al ziarului „New York Times” la Moscova, publică la 21 august 1933 un material prin care neagă orice foamete în Ucraina, subliniind că articolele de tipul celor semnate de Jones nu sunt altceva decât propagandă antisovietică. Tocmai datorită acestor știri false, cărora țările civilizate le-au dat crezare, Duranty primește premiul Pulitzer.

La începutul anilor '80-'90 ai secolului trecut, Uniunea Sovietică, ulterior Federația Rusă, a negat foametea din Ucraina anilor 1932-1933, pentru ca, mai apoi, să recunoască că au existat în jur de 1-1,5 milioane de morți. În realitate, numărul morților era cu mult mai mare, peste 7 milioane de victime (după unele surse, în jur de 10 milioane).

Și, totuși, chiar în zilele noastre, mai există jurnaliști ruși, pseudoistorici și analiști de ocazie, pomeniți mai sus, care neagă Holodomorul, numărul celor răpuși de foametea provocată voit de către Stalin și alte adevăruri, probabil, cu speranța că într-o zi și ei vor fi premiați cu un *Pulitzer* (-ski à la Kremlin). Nu credem că, vreodată, se va mai produce o astfel de eroare. Condamnarea câtorva zeci de milioane de oameni (avem în vedere populația Ucrainei de atunci) la moarte prin îngrădirea dreptului la hrană nu poate fi considerat altceva decât genocid, unul dintre cele mai cumplite din istoria modernă.

Până astăzi, din păcate, doar câteva dintre țările lumii (26) au luat act de atrocitățile regimului totalitar stalinist, fie recunoscând Holodomorul ca genocid (doar 17 din ele), fie condamnându-l drept un act de exterminare prin înfometare a populației, ori comemorând victimele acestuia (restul de 9).

Nouă, oamenilor, locuitori vremelnici ai Pământului, nu ne rămâne decât să condamnăm cu vehemență genocidul din Ucraina și să nu uităm de atrocitățile regimului stalinist, ca, de altfel, nici de cele produse de alte regimuri totalitare, tocmai pentru a evita repetarea lor. Astfel, în a patra săptămână a lui noiembrie, să aprindem cu toții o lumânare spre a comemora victimele Holodomorului ucrainean și să păstrăm un moment de reculegere în memoria lor, așezându-i alături de eroii-martiri ai neamului ucrainean.

CRUCEA – CHIPUL LUI DUMNEZEU

Înaltpreasfințitul părinte mitropolit Bartolomeu, vorbind despre Sfânta Cruce, afirma că aceasta trebuie înțeleasă ca obiect, simbol, semn și putere. Crucea, în vremea lui Iisus, era obiect de tortură, pe care erau răstigniți cei mai mari infractori ai vremii. Pe cruce, a fost răstignit și Iisus, iar prin răstignire și prin vărsarea Sângelui Său, ea a devenit Altarul pe care s-a jertfit Însuși Fiul lui Dumnezeu. Astfel, crucea devine simbolul jertfei. Paradoxul înțelepciunii Divine constă în faptul că transformă acest obiect de tortură în simbolul învierii, căci doar prin cruce se poate ajunge la înviere. Nimeni nu poate să învie fără cruce. Acesta este drumul, unul al nevoiței, al crucii prin care vom învia. Hristos ne arată calea și, doar urmând-o, ne asumăm crucea și îl urmăm pe El.

Crucea este semnul distinctiv al creștinismului ortodox, care, tocmai prin ea, se deosebește de celelalte religii sau culte creștine protestante. Noi ne însemnăm cu semnul crucii și, în același timp, prin această acțiune facem cea mai scurtă rugăciune și mărturisire de credință: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin!

Crucea este putere, deoarece Îl reprezintă pe Fiul lui Dumnezeu răstignit. Prin răstignirea și prin asumarea de bună voie a crucii, Iisus ne îmbrățișează pe toți. Este chipul unui Dumnezeu care ne-a iubit și ne iubește pe toți atât de mult, încât a acceptat chiar și moartea pentru noi, dar nu orice moarte, ci una prin răstignire. În acest fel se desăvârșește lucrarea Lui mântuitoare.

Există, astăzi, din nefericire, destui creștini și necreștini care se îndoiesc de existența lui Dumnezeu doar pentru faptul că Dumnezeu e Duh și nu se poate vedea cu ochii trupești. Doriți să-l vedeți pe Dumnezeu? Doriți să vă convingeți de dragostea Sa mare pentru fiecare dintre noi? Uitați-vă la cruce! Priviți-o adânc și-L veți cunoaște și recunoaște pe Dumnezeu! Acesta este Chipul Dumnezeului nostru care „atât de mult a iubit lumea, încât a dat pe Fiul Său Cel Unul-Născut ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

Pr. dr. Ioan IURCEA

Îndrăzneala în fața morții și respectul pentru viață

„Frica i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Proroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său” (Lc. 7; 16). Acesta este efectul impresionant pe care l-a avut una dintre cele mai importante minuni ale Mântuitorului: învierea tânărului din Nain. Pe lângă învierea fiicei lui Iair și cea a lui Lazăr, Mântuitorul face această minune pentru a arăta că El este Domn și peste cei vii, și peste cei morți. Dar, tot prin aceste minuni, ne atrage atenția că moartea nu este atât de tragică pe cât ar crede mulți, și că nu trebuie să ne raportăm la ea cu disperare.

De multe ori, auzim din partea celor necredincioși (aceasta, ca o moștenire a propagandei comuniste) că orice credință în Dumnezeu se naște din frică: din frica de necunoscut, de puterile naturii, dar, mai ales, din frica de moarte. Și, spun ei, inventarea credinței în Dumnezeu, în viața veșnică este rezolvarea pe care au găsit-o cei care cred.

Dar dacă ne uităm în Scriptură, vom vedea cât de false sunt aceste afirmații. Evreii din Vechiul Testament știau puțin despre înviere și viața veșnică. În afară de câteva menționări scurte din cărțile prorocilor, în special, nu se știa aproape nimic. „Morții Tăi vor trăi și trupurile lor vor învia! Deșteptați-vă, cântați de bucurie, voi, cei ce sălășluiți în pulbere! Căci roua Ta este rouă de lumină și din sânul pământului umbrele vor învia” (Isaia 26, 19 – aprox. 700 î. Hr.). „Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor scula, unii la viață veșnică, iar alții spre ocară și rușine veșnică” (Daniel 12, 2 – aprox. 600 î. Hr.). „Dar eu știu că Răscumpărătorul meu este viu și că el, în ziua cea de pe urmă, va ridica iar din pulbere această piele a mea ce se destramă. Și afară de trupul meu voi vedea pe Dumnezeu. Pe El Îl voi vedea și ochii mei Îl vor privi, nu ai altuia” (Iov 19, 25-26).

Având doar aceste puține mențiuni, nu este de mirare că existau chiar grupuri de iudei care nu credeau în înviere – saducheii. Dar, totuși, și ei, ca și restul poporului, îi erau credincioși lui Dumnezeu, pentru că, după cum vedem în Vechiul Testament, credința în Dumnezeu aduce binecuvântare în viața pământească a omului. Era o credință bazată pe respectul față de Creatorul nostru, iar nu una întemeiată pe frica de moarte.

Din propovăduirea Mântuitorului și a apostolilor, am ajuns să cunoaștem mai multe detalii despre înviere și viață veșnică. Asupra celui care

trăiește în nădejdea învierii și a vieții veșnice frica de moarte nu mai are niciun efect, însă aducerea aminte a acestui moment de trecere are o importanță foarte mare. „În creștinism, moartea este luată în serios, dar fără disperare” – pr. Stăniloae.

Din acest motiv, mulți dintre sfinții părinți, care au scris despre transformarea noastră prin credință, ne recomandă să ne gândim adesea la ce înseamnă această trecere, însă nu cu disperare, ci constructiv, încercând să evităm adevărata moarte – cea sufletească: „Moartea de o va avea omul în minte, nemurire este; iar neavând-o în minte, moarte este. Dar nu de moarte trebuie să ne temem, ci de pierderea sufletului, care este necunoștința lui Dumnezeu” (Sf. Antonie cel Mare).

Astfel, motivația credinței noastre, a eforturilor noastre spirituale nu este frica, ci dorința de a simți din ce în ce mai mult prezența lui Dumnezeu: „că de voi și umbla în mijlocul morții, nu mă voi teme de rele, că Tu cu mine ești” (Ps. 22, 4).

Toate aceste idei despre moarte pe care le găsim în credința noastră, prezentate schematic, ne arată cât de important este pentru noi să trăim clipa, să trăim fiecare zi ca și cum ar fi ultima, să ne comportăm responsabil și respectuos față de cei din jur și față de noi înșine.

Să ne reamintim mereu criteriile după care vom fi judecați: „Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit?” (Mt. cap. 25). Mântuitorul ne va judeca după modul în care noi încercăm să ne sprijinim aproapele în nevoi ce țin de viața fizică sau de cea spirituală. În toate aceste luni, de când moartea seceră cu sete în întreaga lume, sub forma acestei pandemii, am avut prilejul să ne demonstrăm credința. Dumnezeu ne-a trimis această încercare pentru a ne testa iubirea față de semenii. Iar noi am demonstrat, încă o dată, la nivel global, că nu ne pasă de cei din jur, la fel cum nu ne pasă de mesajul Evangheliei. Și asta pentru că ne-am făcut un Mesia personal, în mintea noastră, modelat după păcatele noastre: un Mesia care urăște, pentru că noi urâm, un Mesia care batjocorește, pentru că și noi batjocorim, un Mesia care se mândrește, pentru că și noi ne mândrim. Oare am ajuns astfel să ne venerăm noi înșine? Oare chiar L-am scos pe Dumnezeu din viața noastră pentru a-I ocupa locul?

Pr. Marius N. LAURUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București**

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT“

ISSN 1223-5210